

# ÉLELTÜNK

XXXII. évf. 4. szám (32. Jahrg. Nr. 4)

Az európai magyar katolikusok lapja

2000. április

## A halálból születik az élet

A hangos farsangi zsvaj után ránk köszönt a magába szálló csendesebb nagybőjti időszak. Amilyen változatos az ember élete is. A bolondos farsangi napok után megjelenik a komoly Nagyböjt. Így van a mindennapi életben is: lakodalom és temetések váltják egymást. Mindennek megvan a maga ideje: a gondtalan szórakozásnak éppúgy, mint a magunkba szállásnak és megtérésnek. Ugyanakkor mindennek megvan a célja és értelme. A gondolkodó ember azonban megkérdi önmagától: miért mindez? Miért a fáradtság és munka reggeltől-estig? Miért a sok törődés és a gond, amikor az örömteljes és boldog farsangi napok oly rövidke és oly hamar véget érnek, és az élet nagybőjti napjai oly hosszúak tele bajjal és nehézséggel?

Nap-nap után növekszik a világban a krízis, a baj, a betegségek szaporodnak, lepra és aids, mindennap hirdeti a rádió és mutatja a TV a természeti katasztrófákat, földrengést, árvizeket, szélviharok pusztítását. Vonatok ütköznek össze, hajók süllyednek, repülőgépek zuhannak és közben százak és ezrek meghalnak, terror és háború nélkül nincs egy óra sem – végül mindenütt megjelenik a halál.

Beléptünk a nagybőjtbe, ez az időszak előkészület a Nagyhétre és Húsvétra. Minden Nagypénteket követ a Húsvét.

*Hitünknek titka: a halálból születik az élet.*

Ellentmondásnak látszik, de az evangélium Ura hirdeti. Valami rendkívülit tesz Jézus, beszél saját haláláról. „Ha a búzamaz nem hull a földre, és nem hal el, egymaga marad, de ha elhal, sok termést hoz”. (Ján 12,24.) Meg kell halni a búzaszemnek, különben egymaga marad. Szemléletes hasonlatot használ Jézus, hogy hallgatói megértsék, miért kell meghalni? Meg kellett halnia a búzaszemnek, hogy mindannyiunk számára gyümölcsözővé lehessen. A búzaszem gyümölcsét, az élet kenyerét magunkhoz vesszük. Életutunknak ez a tápláléka. Lesznek a mi életünkben is percek és órák, amikor mi magunk is búzaszem leszünk, melynek meg kell halnia, hogy a reménység virágai nyíljanak.

Ugyancsak megfontolásra és elméledésre intenek Jézus ezen szavai: „...aki meg akarja menteni életét, elveszíti. Aki elveszti értem és az evangéliumért, az megmenti életét.” (Mk. 8,35) A gondolat, hogy mindez csak áldozat és önmegtadadás árán valósulhat meg: számunkra már idegen. A mai ember a technikában bízik, mely azonban az ember fejére nőtt. A technikus holt anyaggal dolgozik, az anyagi készlet egyszer elfogy. Az ember

*Folytatás a 2. oldalon*

MINDEN OLVASÓNKNAK  
KEGYELEMMELEL  
TELJES HÚSVÉTI ÜNNEPEKET  
KÍVÁNUNK

Török József (Budapest):

## FÉNYLŐ HAJNAL

A hajnal meg a fény párban járnak az emberi gondolkodásban, kéz a kézben, mint két jó testvér. A halvány fény sugar, amely a látóhatár peremén megvilágítja előbb az eget, majd a földet, megvalósítja minden nap azt a csodát, amely a ső-

sődjenek.

A Betlehem melletti, istállóként használt barlangban született Gyermekek harminchárom évet élt meg, amikor az átmenet-ünnep hajnala fénylővé vált, olyannyira



### Jézus bevonulása Jeruzsálembe

Albrecht Dürer fametszete 1511. A „Kis passió” 22. lapja

tétség oszlásával kezdődik és a világosság szétáradásáig tart. Azért lehet csodának mondani a hajnalt, még akkor is, ha háborús az ég, mert a fény megjelenésével a káoszt eloszlatja, megszünteti és a rendet észrevehetővé, észlelhetővé teszi; a sötétben nyugtalan embert a világosság megnyugtatja. A hajnalhasadás a lét horizontjának feltárulkozása az őt körülvevő világra rácsodálkozó ember előtt.

Van egy hajnal az emberiség történetében, amely a fényt, a világosságot nem pusztán kézen fogva vezeti, hanem azzal egygő válna ragyogva világosodik, fénylik. Ott fakadt föl ez a hajnal, mint forrásból a kristálytiszta, szomjat oldó, s emberéletet mentő víz, ahol az apró falvak-városok között számárháton indult útnak kereskedő éppen úgy, mint szamaritanus, farizeus éppen úgy, mint vápos. Évente egyszer pedig megmozdult szinte az egész kis ország, annak ellenére, hogy a római katonák régóta lábbal tiporják a benszüllött jogait, s gögösen pöffeszkedtek a hódítók örök önteltségével. A szegények és tiszta szívűek, sírók és szomorkodók elindultak és akár északról meg délről, akár keletről és nyugatról, de fölmentek a béke városba, az atyák városába, Jeruzsálembe a kimondhatatlan nevű Egy és Igaz templomba, hogy a pászkáünnep, az átmenet vagy vándorlás, a pusztai vándorlás ünnepén együtt legyenek, hitben, reményben megerő-

ragyogóvá, hogy világossága azóta sem halványul. Igaz, előtte péntek délben sötétség támadt a földön és három órakor a keresztre feszített Jézus ajkáról fölfakadt a „beteljesedett!” kiáltás. A jeruzsálemi templom kárpifüggőnye ebben a pillanatban kettéhasadt és a szentek szentjéből szétáradt a világmindenségbe az isteni jelenlét, ami húsvét hajnalán egy sziklasírban életre keltette a halott és a sebtében, balzsamozás nélkül eltemetett Krisztust.

Ez a fény, amely egybeolvadt a hajnallal és a halálra szánt emberlét káoszáat végérvényesen szétoszlatta. Ettől a pillanattól kezdve, ennek a fénynek a ragyogásában kivehető az emberélet távlata, célja, beteljesülése.

A szemnek a fény szükséges, hogy látni tudja; noha a fény mibenléte a tudós emberi elme előtt igencsak sikeresen rejtezkedik. A húsvéti fénylő hajnal még inkább fontos, hogy az ember megláthassa végső, örök célját, azt a hazát, amely felé tart, s azt a Házigazdát, aki a hitetlenkedő Tamáshoz felszólítást intézett: „Tedd ide ujjadat, nézd meg, érintsd meg sebeimet, s ne légy hitetlen, hanem hívő.” Ez az a Házigazda, aki a hajnalt örökre fénylővé tette. Ha hitetlenkednénk, még odaát és akkor sem lesz rest, mert bennünket szintén meggyőző az élet diadaláról, az örök szeretetről. ■

## Imaszándékok

áprilisra

1.

*Imádkozzunk, hogy a menekültek és bevándorlók Istent, minden ember jószágos atyját éljék meg, ahogyan a keresztények maguk közé fogadják őket.*

*Életveszély, bajok, fenyegetettség és szükség esetén gyakran kényszerülnek emberek menekülni hazájukból, országukból, vidékükre, közösségeikből. Erős fenyegetettség kell fennálljon, ha valaki mindent elhagy, amiben élt, amit megszokott, ahol embernek érezte magát. Nem ritka eset, ha az ember csupasz életét menti és semmije nincs ruháján kívül. Teljesen ki van szolgáltatva a befogadók kénye-kedvének, jó- vagy rosszakaratának; ezek mellett a fennálló, rájuk vonatkozó törvényeknek.*

*A jószág, a szeretet – és annak minden változata, példaként az emberi méltóság tisztelete – Istentől származik, benne alapozódik. Az emberek – bárhol és bármikor – annyira képesek a jószág és szeretet befogadására, amennyire megnyílnak Isten előtt, aki eltölti őket. Ezután következik ezeknek egyéni meggyökeresése és apró gyakorlása. Az érett jószág-szeretet önzetlen érzetése másokkal, az emberi korlátok - előítéletek, félelmek, irigységek, kockázatok s más ellenérzések tudatosítása és leküzdése után jöhet csupán léte.*

*Nem mindegy az sem, egyénenként mennyi jószágot élt meg az ember pozitív tapasztalataiban. Vagy éppen negatívan: kihasználják, károsították.*

*Amennyi „jószág-tökéje” van az egyénnek, annyival képes rendelkezni a rá-szoruló számára. Ha ellenérzések kelnek benne minduntalan, annak nem a menekült az oka. Mindenki kuthatja magában a szeretet-deficitet, amelyknél úgy érzi (érezte), életében többször nem kapott szeretet-jószágot, amikor annyira szüksége lett volna rá. Értük is kell imádkoznunk, hogy képesek legyenek jószágot adni másoknak, bármilyen formában.*

*Nehezebb a kérdés, ha bevándorlók vágyaktól hajtva (világlatási-, kaland-, pénzvágy) érkeznek közelünkbe. Náluk hiányzik a szervezethez és a mélyeséges szükség. Előítéletek stb. náluk sincsenek helyén.*

2.

*Imádkozzunk Afrika testvérháborúkban és viszályokban szerzeszakadt népeiért: merítsenek erőt az evangéliumból, nyissanak erőt a bosszúállás vágyain és nyissák meg szívüket a megbocsátás felé.*

*Aki háborúzik, képtelen békésen megoldani problémáit. A háború nem géppisztolyokkal, tankokkal kezdődik, hanem igazságtalansággal, erőszakkal, jogfosztással, kényszerrel, megalázással – először szavakkal, később tettekkel. A gépesített fegyverek használata az előbbieket következménye. Nem old meg semmit, mert erőszak erőszakot szül. Sok türelemért, sérelmek elviselésének erejéért, a békesség (a szeretet egyik formája) lassú növekedéséért, az egymás különbözőségének elviseléséért, a lelki növekedésben való reményiségért, a jószágban való erősödésért kell – Afrikában és máshol – bensőségesen könyörögnünk.*

Fejős Ottó

## LENNE EGY KÉRDÉSEM

## Néhány szó a jubileumi búcsúról

## Egy berlini olvasónk leveléből:

A Szentévre a pápa búcsút hirdetett. Nagyjából tisztában vagyok vele, hogy ez mit jelent, akkor is, ha az Egyház ezzel kapcsolatos tanítása idegen számomra – és ezzel nem vagyok egyedül. A búcsúnyerés „mechanizmusa”, az „Egyház kincstára”, amelyből a pápa osztogat, szerintem nem illenek bele a mai világba. Nem lenne jobb hagyni, hogy az egész szépen lassan feledésbe merüljön, vagy legalábbis újra átgondolni, hogy a XXI. század embere is tudjon vele valamit kezdeni? Végül is a búcsú kérése elég bajt okozott már az Egyháznak. Elég, ha a Lutheri-egyházszakadással gondolkodok, amelyet akkor még el lehetett volna kerülni, ha a reformátor nehézségeit komolyan vették volna.

## Miklós atya válasza:

Bevezetésül néhány szó a búcsú lényegéről. VI. Pál pápa az „Indulgentiarium doctrina” kezdetű apostoli konstitúcióban foglalkozik a témával. „A búcsú Isten színe előtt, a már megbocsátott bűnökért járó, ideig tartó büntetések elengedése, melyet a katolikus hívő, aki megfelelően felkészült, és teljesítette a kiszabott feltételeket, elnyer az Egyház segítségével, amely, mint a megváltás szolgálója, Krisztus és a szentek elégtételt nyújtó érdemeinek kincstárát hivatalosan kezeli, és abban részesítheti tagjait”.

Ez a meghatározás kétségtől magyarázatra szorul.

Mindenek előtt azt kell leszögeznünk, hogy az Egyháznak a búcsúról szóló tanítása szoros kapcsolatban áll a bűnbánat, vagy más néven kiengesztelődés szentségével, a gyónással. Ismeretes, hogy Jézus feltámadása napjának estéjén megjelent apostolainak és miután saját küldetését továbbadta nekik, így szólt: „Vegyétek a Szentlelket. Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyer, akinek pedig megtartjátok, a bűnben marad.” (Jn 20,23) Ezzel ruházta rá az Egyházra a bűnök megbocsátásának hatal-

## A halálból születik...

(Folytatás az első oldalról)

megszállottja az illúzióknak, hogy az életmű és a jó mód folyton csak növekszik. Közben egyre világosabbá válik, hogy nincs földi paradicsom. Jövendő-kutatók sokszor borús és sötét képet festenek a jövőről. Áldozatok nélkül nincs boldog jövő.

A nagy kérdés: van-e kiút az emberiség számára? Igen, ha megtanuljuk, hogy az élethez lemondás és áldozat szükséges. De annyira már nem vagyunk, hogy Jézusunk mondjuk: a halálból jön az élet. Jézus itt a természetből veszi a képet. A természetben már rég elhalt volna minden élet, ha a halál nem az elvetett magból támasztott volna új életet. Jézus is meghalt, hogy mindnyájunk számára szebb és jobb életet teremtsen és támasszon. Ez az élet azonban már egészen más élet, mint a régi élet. Erre az örök életre mindnyájan hivatalosak vagyunk. Kell ezen részt veyünk, ha Krisztus nyomába szegődünk. Egy olyan világban kell megvalljuk ezt a hitet, amely elmerül a pénz, a jómód és a gazdagság, a szórakozások és gyönyörök hajszolásában. A tiszta anyagias gondolkodású világnézet nem sok érdekfeszítést mutat Isten felé. Az Istenben hívő ember sokszor már idegen e földön. Ilyen idegen lett az Istenben Jézus is: ezért kellett a városban kívül, Jeruzsálemben kívül meghalnia. De a Nagypénteket követte a Húsvét.

A halálból születik az Élet.

Merli Rudolf (Bubenheim)

mát. Ez a bűnbánat szentségének alapja, amely helyreállítja az Isten és az ember között a bűn által megszakadt kapcsolatot. Ha az ember szabad elhatározással elszakad Istentől, minden élet forrásától, akkor a Tőle való elszakadás következménye élet-csökkenés, lelki halál – ezt nevezzük egyházi szóhasználatl „kárhozat”-nak, „örök büntetés”-nek. A bűnbánat követő bűnbocsánat valójában újra teremtés, mert a lélek feltámad a halálból, Isten új életben részesíti. Amint egy halálos betegségből való gyógyulás is hosszabb folyamat, mert a betegség következményei nem szűnnek meg egyszerre, úgy az új életre támadt lélek is megéri a bűn következményeit. Ez az, amit „ideig tartó büntetés”-ként emlegetnek. Amint a súlyos betegségből való felépülést követi az utókezelés, az utócura, a káros folyamatok orvoslására, úgy a bűn következményeinek kiküszöbölését szolgálja részben már a bűnbánat szentsége, részben pedig a búcsú.

Kísérjük meg mármint tisztázni – olvasónk kifejezésével élve – a búcsúnyerés „mechanizmus”-át ill. az „Egyház kincstára” fogalmát.

Mint már bevezetésben jeleztük, a búcsú szoros kapcsolatban kell látnunk a bűnbánat szentségével, pontosabban az Egyház Krisztustól kapott oldó és kötő, bűnököt megbocsátó, lelket gyógyító hatalmával. Akkor is, ha a búcsú nem szentség és annak nem is része, ugyanabból a forrásból ered. Az oldó és kötő hatalom u.i. a bűn egész valóságára, tehát annak következményeire is kiterjed.

Amikor az Egyház erre hivatkozva búcsút, azaz a bűn következményeinek, az „ideig tartó büntetés”-nek elengedését engedélyezi, akkor ebbe két tényezőt von be: imádságának hatóerejét és már említett „kincstárát”. Amikor az Egyház, az a történelemben tovább élő Krisztus, az Ő nevében imádkozik, akkor imájában Krisztus maga imádkozik; ez az ima pedig – az alapító ígérete értelmében – ugyanolyan meghallgatásra talál, mint az Övé. A búcsú esetében az Egyház azért imádkozik, hogy Isten engedje el a megtért bűnösnek a bűnével járó „ideig tartó büntetést” – részben, vagy egészben. Eszerint beszélünk részleges vagy teljes búcsúról. Evvel segíti elő a bűnös további, lehetőleg teljes gyógyulását.

Ebbe az imába az Egyház belevonja a „szentek közösségét”. Erről VI. Pál az idézett dokumentumban a következőket írja: „A hívők között, akár az égi hazának birtokosai már, akár elkövetett vétkeikért engesztelnek a tisztítóhelyen, akár pedig a földön vándorolnak, a szeretet állandó köteleke áll fenn, és lehetőségük van az összes lelki javak bőséges kicsérésére.” Ez a megkeresztelték közt fennálló szolidaritás Szent Pál tanításán alapszik, amely az Egyházat Krisztus titokzatos testeként írja le, ahol az egyes tagoknak törődniük kell egymással: „Ha szenved az egyik tag, valamennyi együtt szenved vele, s ha tisztelben van része az egyik tagnak, vele örvend valamennyi” (1 Kor 12 26). A szentek közösségének lelki javait nevezzük az „Egyház kincstárát”-nak, amelyeket végeredményben Krisztus áldozata fog össze. Ez a jelképes kifejezés tehát nem más, mint Krisztus életműve, amely magába foglalja Szűz Mária, a szentek és valamennyi keresztény összetartozását és azt a szeretetáramlást, amelyben az Egyház megtért bűnös tagjait is részesíteni akarja. Ebből veszi ki részét, aki búcsút nyer.

A búcsú elnyerésére az Egyház feltételeket szab, amint a lábadozó betegnek is be kell tartania az orvos előírásait, neki is hozzá kell járulnia teljes gyógyulásához.

Ezek között első helyen szerepel a tel-

Major Márk (Essen):

## Keresztény zarándoklatok

A keresztény zarándoklatok gyakorlása szinte egyidős az egyházzal. A katakombák számtalan felirata tanúsítja, hogy már az első századok keresztényei felkeresték a vértanúk sírjait. Ott istentiszteleteket mutattak be, imáikkal, kéréssel fordultak a szent vértanúkhöz, illetve köszönetet mondtak a kapott segítségért.

A zarándoklat vagy búcsújárás a hit nyilvános megvallása, vagy pedig vezeklés. Más szóval így is meghatározhatjuk: a szent helyek felkeresése vallási indítatásból, hogy ott természetfeletti segítséget nyerjünk. Ezen vallási motivációk között említhetjük a bajban, szükségben, betegségben való kérést, másodsor a köszönetet az elnyert segítségért, harmadsor pedig az egyéni vállalt vezeklés, imádság és a fenti hármas cél legalább egyike nélkül a szent helyek felkeresése nem zarándoklat, hanem csak turizmus.

Az üldözések megszűnése után, a konstantini korszak keresztény zarándokainak elsődleges úticélja a Szentföld volt; Betlehem, Názáret és Jeruzsálem. Felkeresték Jézus születésének, életének és szenvedésének színhelyeit; mindenek előtt az utolsó vacsora termét, a Getszemáni-kertet és a Kálváriát. Mivel a zarándokok útközben sok veszélynek voltak kitéve, ezért hamarosan szokásba jöttek a csoportos zarándoklatok, vagy búcsújárások. A középkorban azután egyre inkább bűnbánó cselekedetté, vezekléssé váltak a zarándoklatok.

Krisztus után a hetedik században a mohamedán előrenyomulás miatt megsemmisültek az afrikai és kisázsiai keresztény közösségek és a Szentföld is muzulmán uralom alá került. A szentföldi zarándoklatok lehetetlenek voltak. Ezen időtől fogva Róma, mint

jes megtérés, azaz a maradéktalan elfordulás a lelki halál okától, a bűntől. Ezért írja elő az Egyház a töredelmes gyónást. Ezt egészíti ki az odaforulás Krisztushoz a szentáldozásban. További feltételt képeznek az imádságok (legalább egy Hiszekegy, Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség a Szentatyá szándékára) egy olyan templom meglátogatása, amelyet erre az egyházi hatóság kijelölt (minden egyházmegyében meghatározták ezeket a templomokat; ezek meglátogatására öregek, betegek nincsenek kötelezve), továbbá a testvéri szeretet cselekedetei a mindenféle szükségset szenvedők javára, személyes törődés ill. adakozás formájában. Ide tartozik azok számára, akik megtehetik, a zarándoklat Rómába, vagy valamilyen kegyhelyre.

Míndez azt bizonyítja, hogy a búcsúnyerés nem egyfajta automatizmus, hanem feltételezi a belső megújulást, áldozatkészséget, bűnbánatot, irányváltotatást; más szóval a búcsú kegyelmi, természetfeletti valóság, amit sem megvásárolni, sem külsőséges rituális vagy humanitárius cselekvéssel megszerezni nem lehet. Ezért volt helytelen a 16. századi búcsúprédikátor, Jakob Tetzl verikéje: „Wenn das Geld im Kasten klinget, die Seele aus dem Fegfeuer springt” (Ha pénz csörög a perselybe; ugrik a lélek a mennyekbe), és ezért volt jogos Luther Márton felháborodása. Persze a nyugati egyházszakadának ez csak kiváltoja volt és ha csak ezen múlt volna, biztosan el lehetett volna kerülni.

A 2000. jubileumi Szenté a kereszténység számára a magunkra eszmélés, a kiengesztelődés, az új évezred kihívásaira való válaszolás esztendeje kell, hogy legyen. A meghirdetett búcsú ebben akar segíteni.

Frank Miklós

Péter apostolfejedelem vértanúságának helye lesz a zarándokok fő úticélja. Különösen is 1300-tól kezdve, amikor elkezdődött a szentévek, vagy jubileumi évek ünneplésének szokása. Az első évezred zarándokai felkerestek más európai szent helyeket. *Torinóban* a szent lepel vonzotta őket, *Velencében* Szent Márk sírjához mentek, *Santiago de Compostelá*-ban pedig Szent Jakab apostol közbenjárását kérték. A második évezredben aztán megsokasodtak a szent helyek és minden országnak és vidéknek meg lett a maga búcsújáró szent helye.

A keresztény zarándoklat mindig egybe volt kötve a búcsú elnyerésének lehetőségével. A búcsú tanát és gyakorlatát, amely szorosan kötődik a bűnbocsánat szentségéhez, a katekizmus így határozza meg: „A búcsú Isten színe előtt, a már megbocsátott bűnökért járó, ideig tartó büntetések elengedése, melyet a katolikus hívő, aki megfelelően felkészült és teljesítette a kiszabott feltételeket, elnyer az Egyház segítségével, amely mint a megváltás szolgálója, Krisztus és a szentek elégtételt nyújtó érdemeinek kincstárát hivatalosan kezeli és abban részesítheti tagjait.”

Ez a tan három hitigazságon alapszik: *tartozás* (a szentségi gyónás után fennmaradhat a bűnökért járó ideig tartó büntetés, amelyet vagy itt a földön, vagy a tisztítóhelyen kell levelezekelni); *kincstár* (amelyet Krisztus kinszenvedése és érdemei alkotnak, a boldogságos Szűz és a szentek imáival és jötteteivel együtt, és amelyet az egyház hivatalosan kezel); *alkalmazhatóság* (a szentek közösségében vagy Krisztus misztikus testének természetfeletti szolidaritásában.)

A 2000. év nagy jubileumi búcsúja bizonyos feltételekhez kötve és a Szentatyá által meghatározott cselekedetek végrehajtása által, biztosítja a hívőknek az ideig tartó büntetés teljes elengedését... Feltételei a következők:

Szentgyónás, szentáldozás és imádság a pápa szándékára (Miatyánk, Üdvözlégy és Hiszekegy). Zarándoklat vagy valóságos látogatás egy jubileumi búcsúra kijelölt templomban. Ezek Rómában a vatikáni Szent Péter, a lateráni Szent János, a Boldogságos Szűz Mária szentelt Santa Maria Maggiore, a Falakon kívüli Szent Péter bazilikák, valamint a Szent Kereszt Santa Croce in Gerusalemme, a Szent Lőrinc-San Lorenzo in Verano és az Isteni Szeretet Anyjának Santuario della Madonna del Divino Amore bazilikája és a keresztény katakombák. Rómán kívül pedig minden megyéspüspök székesegyháza és az egyházmegyéje területén a búcsú elnyerésére kijelölt más templomok.

Lakásukat elhagyni nem tudó öregek és ágyhoz kötött betegek otthonukban nyerhetik el a jubileumi teljes búcsút. A búcsú elnyeréséhez hozzátartozik még a jócselekedetek gyakorlása is; betegek, öregek, szükségesben szenvedők vagy nehezséggel küzdők meglátogatása és az önmegtartózkodás; önként vállalt böjtölés és a nem szükséges dolgok fogyasztásáról (alkohol, cigaretta stb.) való lemondás.

A jubileumi búcsú, mint minden más teljes búcsú naponta csak egyszer nyerhető el, saját magunk és elhunyt szeretteink számára.

Ki honi nyelvünk mellett van,  
nemzetünk létét hordja szívében

Széchenyi



## Madridi levél

## Egyben kettő

A levélíró hetekig őrizte az ágyat, a karosszékét, a díványt, s így a nunciatúrára, Kada Lajos érsek búcsúfogadására sem tudta elmenni. Csak néhány sort küldött, amire ő telefonon válaszolt, amikor már jártak a motorok. A kölcsönös jókívánságok mellett abban maradtunk, hogy majd „az Életünk hasábjain találkozunk”.

Nem méltatom itt Kada Lajos pályafutását; biztosan megteszi más, nagyobb felkészültséggel. Csak azt emelem ki, hogy ő volt tudtommal az első magyar ily magas poszton a vatikáni diplomáciában, s megemlítem, hogy egy közép-amerikai állam nem fogadta el kinevezését, mert „kommunista országból származott”. Különös meglepetésére szolgált, hogy madridi működése alatt kerekben harminc püspököt neveztek ki s beltétlen szék nem maradt; egy problematikus baszk egyházmegye esetében az eddigi püspök lemondását és utódja kinevezését egyszerre tették közzé.

De azért nem mindenütt nézték jó szemmel. Katalóniában alkalom adtán ilyen feliratos táblával fogadták: „Nunciatus úr, mi nemzet vagyunk!” Arra utalt, hogy katalán főpapok saját, a spanyoltól független püspöki kart akartak. Más probléma is akadt: pár esztendőre az egyházmegyei határokat a nyelvi és ezzel a regionális önkormányzat határai szerint módosították. Így aztán számos aragóniai eredetű, vallásos műtárgy maradt katalán egyházi múzeumban. A nunciatus akkor az aragónoknak való visszaszolgáltatás mellett foglalt állást.

Kada érsek nem volt tanúja a március 12-i spanyol választásoknak, a hónapokig tartó „előkampánynak” azonban igen. (A „kampány” hivatalosan csak két hétig tart; az „előtaggal” azonban megoldottak mindent.) Nem volt éppen épületes: bármiről volt is szó, mindjárt csak arra gondoltak, hogyan lehet a kérdést az ellenféllel szemben hatáson kívül használni.

A választásokkal kapcsolatban a püspöki kar szócsöve is állást foglalt. Emlékeztetett, hogy a részvétel nemcsak jog, hanem kötelesség is, melynek teljesítésétől csak különösen indokolt esetben lehet eltekinteni. Ugyanakkor azonban azt is megállapította, hogy „egyik párt sem azonosítja magát az evangéliummal”. A sajtó vezércikkei bizonyították, milyen különböző következtetéseket vonhattak le ebből. Egyesek úgy vélték, hogy a püspökök a szavazástól való tartózkodásra, illetve érvénytelen szavazat leadásra szólítottak fel; mások úgy értelmezték, hogy a főpapok szerint a „kisebb rosszat” kellett választani.

Az egyházi köröket feltehetően az abortusz feltételeinek esetleges kiterjesztése, az eutanázia bevezetése és a hitoktatás dolga érdekelte legjobban; a választási harcban viszont alig volt róluk szó. Legtöbbet az adózásról, a nyugdíjakról, munkaalkalmak teremtéséről, állami vállalatok magánosításáról, a természetvédelemről, meg a nagy bankok és média-vállalatok egyesítéséről beszéltek. Egyáltalán nem volt könnyű tehát a közönséges földi halandó számára, hogy „lelküismerete szerint, a kisebb rossz” vagy az „elvárható jó” szempontjából” szavazzon.

A mérsékelt jobboldali Néppárt győzelmet kevesen vontak kétségbe. Abszolút fölény azonban aligha jött számításba. A kérdés megint az, kitől kapja meg a szükséges támogatást és mit kell érte fizetnie.

Rónai Zoltán

## Cserhádi Ferenc (München):

## Kik a nyugat-európai magyarok?

Nagy kérdés: Kik a nyugati magyarok? Meghatározása nehéz és komplex feladat.

Amikor a nyugati magyarokról beszélünk általában azokra és azok leszármazottaira gondolunk, akik valamikor, főleg az utóbbi másfél évszázad során, önként, kényszerből vagy elűldözve elhagyták a történelmi Magyarországot, az egykori Pannónia és a Kárpát-medence területét, és elsősorban magyar hazánktól nyugatra, Európa nyugati államaiban, Észak-, Dél- és Közép-Amerikában, Ausztráliában és Óceániában, esetleg néhányan Afrika és Ázsia déli országaiban telepedtek le. Nem sorolhatók közéjük a szomszédos országokban rekedt magyarok, sem az észtorozági és kazahsztáni, illetve a lebukott szovjet birodalom egyéb területein szétszórta élő honfitársaink.

A nyugati magyarokról szóval a legtöbbben csak Magyarországról elszármazott honfitársainkra gondolnak, holott – ez meggyőződésem: a nyugati magyarok jelentős hányada nem a Magyar Köztársaság területéről származik. (Talán ez is egyik oka annak, hogy az anyaország alig tud mit kezdeni velük!) Származásukat tekintve jöhetnek Erdélyből, a Vajdaságból, Kárpátaljáról, a Felvidékről, Burgenlandból és még igen sokfelől.

A kívándorlás és száműzés sokféle oka és ideje ugyancsak meghatározza és megosztja a nyugati magyarokat. Vannak még első világháború előtt kívándorolt nyugati „(ős)magyarok”, „1944-1945-ösök”, „1948-asok”, „1956-osok”, aztán a későbbi politikai, gazdasági és egyéb „menekültek”, legújabbban fiatal tanulók, munkakeresők és munkavállalók, üzletemberek, beházasultak stb.

A kérdés mindenképpen jogos: egyáltalán ki nevezhető magyarnak Nyugaton? A nyugati magyarok régi és új állampolgársága egyaránt sokféle lehet. Megnevezésükben egyik sem játszik szerepet. Az állampolgárság ebben a tekintetben alig lehet meghatározó, hiszen a legtöbb számára az inkább csak jogi, közigazgatási, statisztikai, egzisztenciális alapot biztosító fogalom, amely adott esetben vajmi keveset mond hordozója népi hovatartozásáról, származásáról, anyanyelvéről, kultúrájáról, nemzetiségéről, jóllehet mindannyian tudatában vannak annak, hogy új állampolgárságukkal komoly jogok és kötelességek járnak, új hazájuknak hűséggel és lojaltással tartoznak, és ezt neki meg is adják. A legtöbb nyugati ország nem tesz különbséget nemzetiség és állampolgárság között, statisztikai főleg csak a lakosság állampolgárság szerinti megkülönböztetését mutatják: minden német állampolgár német, az osztrák állampolgár osztrák és nem német, a svájci állampolgár anyanyelve is lehet rétoromán, német, francia vagy olasz, de mégis mind svájci. Hasonló a helyzet az USA-ban, de még nagyon sok más országban. A bajorok viszont az állampolgárság megadásánál a vérségi származás és nyelvismeret mellett a sajátos népi gondolkodást (Gesinnung) és az ősi kultúra ápolását is megkívánják. A honosítás alkalmával a legtöbb ország elvárja saját törvényeinek, történelmének és kultúrájának ismeretét és elfogadását.

Ezek után magyarnak tekinthető-e, aki nem ismeri vagy alig beszél nyelvünket, nem ismeri történelmünket és kultúránkat, idegen földön született, bár ősei magyarok voltak a Kárpát-medencében? Elégés ahhoz csupán a

származás, esetleg kis nyelvtudás, valamiféle belső, netalán felszínes kötődés a magyarsághoz, szimpátia a szülőföld, az ősök földje iránt, vagy feltétlenül meg kell kívánni hozzá a Szent István-i szellemi és kulturális örökség ismeretét, ápolását, hordozását? „Ha tehát sem a nyelv, sem az anyaföld nem tekinthető abszolút követelménynek a magyarságot meghatározásában, akkor végül is ki a magyar” – tette fel nem rég kérdésünket Miklósházy Attila, a külföldön élő r. k. magyarok püspöke, majd így válaszolt: „Véleményem szerint az, aki magyarnak érzi magát, aki ehhez a nemzethez kapcsolódik és ragaszkodik, akiben él a magyar lelkiesség, vagyis az ezeréves Szent István-i hagyomány, mely meghatározza hovatartozását. Ez a meggyőződés magába foglalja azokat az emberi és keresztény értékeket, melyeket a magyarság 1000 éves történelme folyamán felmutatott. Ezt a hagyományt a föld, a nyelv, az irodalom, a történelem közvetíti számunkra, ezért ennek megismerése (magyarságismeret) elengedhetetlen mindazok számára, akik a magyarsághoz tartozónak vallják magukat. Bár a nyelv ismerete nélkül nehéznek tűnik mindezen értékek elsajátítása, mégsem lehetetlen.

(III. Magyarországi – 2000, PanPress, Budapest, 1998, 579. o.)

MAGYAROK  
A DRÁVASZÖGBEN

Már a múlt századi utazóknak és a néplelet tudós kutatóinak szemébe tűnt az a pazar gazdagság, amellyel megáldott ez a vidék. Vannak bőséggel termő szántói, lágyan hullámzó, szőlősorokkal befuttatott dombjai, amelyeket az itt élő baranyai ember büszkén, rátartian hegynek nevez: az árteri erdőben bőséggel él a vad, a vizek pedig majd félszáz féle halnak adnak ételleteret. S ez a szépségekben dús-kaldó, jól körülhatárolható terület akkora, hogy gépkocsival egy nap alatt be lehet járni minden zegét-zugát. Alig nagyobb egy jobbmodú alföldi mezőváros széles határánd.

A nádasok, a vízenyős rétek, a rómaiak szőlőkultúráját őrző dombok lankáira települt magyarság jelenléte érrefelé a honfoglalás óta követhető. Pusztíthattott tatár, török vagy más nációbeli ellenség, az itt élő nép odaadó kitartással ragaszkodott telephelyeikhez. Ha falvaít le is rombolták, azok helyén vagy pár nyílövésznyi távolságra biztosan újjáépítették hajlékaikat a szorgos drávaszögiek. Bár igazából sohasem volt különösen stratégiai jelentőségű a folyók közé ékelődött területek, mégis sűrűn tartottak érrefelé a mindig magasztos céloknak kiküldött érdekből felvonuló hadak. Amikor például a török félhold ragyogásának idején követségbe utazott Verancsics pécsi püspök, lehangoló, szomorú kép tárult elé: elpusztult falvakat látott, a legtermékenyebb földeket benőtte a dudva, földművelőnek híre is alig akadt. A pusztítás látványa elűzte tőle a szavakat. Fogalmazni csak kérdezéssel tudott:

„Mit mondjunk hát a teljesen elpusztult falvakról – fűzte szavait fájdalommal –, melynek még neve is elveszett?” S a történelemben még hányszor vonultak fel érrefelé magukat kivétel nélkül felszabadítóknak nevezők, ahogy a naplótíró püspök tette.

A Drávaszög jellegzetesen mezőgazdaságból, szőlészettől, kertészettől,

halászatból, erdészettől élő aprófalvas település. Csak kevésnek lélekszáma lépi túl az ezret. Örvény helységben – mely közel a Pélmonostor (Beli Manastir), valamint Dárda (Darda) és Hercegszőlős (Knezevi Vinogradi) népessége a számossabb – él az 54.007 lakos. Az 1981-ben tartott népszámláláskor 19.136 horvátnak, 12.857 szerbnek, 9.920 magyarok 8397 jugoszlávnak és 3.099 egyéb nemzetiségűnek vallotta magát. Az 1991-es népszámláláskor a magyarok száma már kilencezer alá esett. Legtöbbjük tíz falusias jellegű településen (Vörösmart-Zmajevac, Csúza-Súza, Hercegszőlős-Knezevi Vinogradi, Sepse-Kotlina, Kő-Kamenac, Karancs-Karanac, Laskó-Lug, Várdaróc-Vardarac, Kopács-Kopacevo és Belle-Bilje) lakik. A horvátországi magyarság egyharmada él a Drávaszögben, kétharmaduk pedig szétszórtságban, szórvaosan.

Igazából helyesebb múlt időt használni, amikor arról esik szó, hol mennyien élnek: mert az 1991-ben kirobant és 1993-ban is folytatódó háború forgószéle nemhogy csak megütötte, hanem a drávaszögi magyarság jelentős részét otthonától messzire sodorta.

(Partiumi Közölny)

## A Szentatya közel-keleti látogatása.

II. János Pál pápa – mint ismeretes – személyesen szeretett volna elmenni a Dél-Irakban fekvő Ur helységbe, Ábrahám szülőhelyére. Az iraki rezsim hajlíthatatlansága megakadályozta a terv megvalósulását. Egyiptomi látogatása első napján Kairóban két tisztelgő látogatást tett: az első III. Shenouda alexandriai kopty pápánál, a második Mohammed Sayed Tantawi-nál, a legnagyobb szunnita iszlám intézmény, az AL-Azhar mecset és egyetem nagysejkiénél. Mindkét látogatás rendkívül szívélyes légkörben zajlott le. VR/MK

## BEVONULÁS

Krisztus urunk számaron lovagolt, könnyű volt neki: az ács fia volt; könnyű volt neki, Isten fia volt, nem eshetet őrajta semmi föl; de nehéz volt a püspöknek, a grófnak, kit súlyos díszben díszes lovak vontak nagy díszhintóban, még harangok kongtak az emberek az útfélen tolongtak; nehéz volt nekik, meg egy kis eretek, szülője mellett ácsorgó gyerekeknek, kinek értelet könnyei perretek látán a pompás püspöki menetek. Ő még nem tudta hogy mi az a püspök, a kis bohó és napok óta küzdött, főzve fejt mint valami kisistót abban hogy jön, jön a püspök, a püspök; s várt a mesékből valami csudát, talán egy szép nagy hófehér kutyát, vagy tüzetűvő iáltosparipát, szép lányt vagy aranygyapjas barikát két szarva közt a Nappal meg a Holddal, nem ilyen pásztort ilyen pásztortobtal, gyászhintón ülő, maskarás halottal; hitessék el hogy püspök, a bolonddal! Ő gyenge gyermek, lármát csapni restell, hogy így becsapták, csak áll könnyes szemmel;

anyjához fordul fakadó keservvel: – hát ez a püspök? Hisz ez csak egy ember!...

--- Számaron Jézus, ha te jöttél volna, téged megismer az a kised szolga; egészl ingét is levelette volna, elédertini mind sárba, mind porba; s te lehajoltál volna felemelni, öledbevenni őt és ünnepelni; nem győztél volna telkélvel betelni, arcára áldó csókot ad lehelni...

1930

Erdélyi József (1896-1978)

## GYERMEKEKNEK

Érdekes mesére bukkantam, amelynek rövid tartalmát most Neked is elmondom: Egyszer a Gonosz Lélek, akinek abban telik öröme, hogy mindent összezavarjon és a feje tetejére állítson, készített egy tükröt. Ez a tükrő a szépet és jó kisincnek mutatta, ami viszont rossz volt, azt óriási nagyknak. Mindenütt mutogatta készítményét, s már sehol se volt ország, ahol ne találkoztak volna vele.

Egy alkalommal annyira nevetett örömeiben ezen a Gonosz, hogy kiejtette kezéből a tükröt és az darabokra tört. Hirtelen szél támadt, s a sok ezer tükrödarabot szét szórta a nagyvilágba. Egy-egy szilánk nagysága hasonlított a homokszemhez és az sok ember szemébe került. Ők így már nem mindent láttak helyesen. Akik viszont nagyobb darabban találtak szembe magukat, bármennyire is próbáltak átlátni rajta, mindent torzítva láttak. – Eddig a mese tartalma.

Bizonyára Te is találkoztál már olyan emberekkel, akik a jót és a szépet körülöttek rossznak látták? Bármennyire igyekeztél meggyőzni őket az ellenkezőjéről, nem sikerült Neked. De talán akkor is szomorú voltál, ha a tévé képernyőjén vagy a rádió hullámain az emberek gonosz tetteiről hallottál. Ilyen esetekben bátorítson Téged a negyedik evangélium mondata: „Nem azért küldte Isten

a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ... (4,17) A Fiú az a Jézus Krisztus, kinek születésnapjára emlékeztünk Karácsonykor. Isten elküldte őt hozzánk, hogy segítsen rajtunk. Azzal bízta meg Fiát, hogy mint az ő képmása, a jóságot és a szeretet tükrözze. És Jézus örömmel tett eleget ennek a kérésnek. Az ő tükrre épp ellentétesen „működött” a mesében leírtakéval. Megmutatta az igazi jót bennünk, meggyógyította a beteget és vigasztalta a szomorúakat. Még azokban is talált jó tulajdonságokat, akiket a legtöbb ember megvetett.

Nagypénteken arról fogsz hallani a templomban, hogy Jézust elfogták, megkínózták és keresztre feszítve megölték. De az Ő jóságának tükré nem tört össze végleg. Húsvét vasárnap történt. Teljesen ártatlanul vállalta értünk a szenvedést és bizonyította, hogy a jónak győznie kell. Örülj tehát a hívek közösségében, mikor hallani fogod: „Ne féljétek! Ti a keresztre feszített názáreti Jézust keressétek. Feltámadt!” Próbáld másokban és magadban Jézus példája szerint a jót felfedezni és továbbadni, s akkor életted tükrözni fogod az Atya szeretetét.

József atya

## FIATALOKNAK

(Ajánlás: a fiataloknak, de mindenkinek, aki a nagyobbjében ezen egyszerű gondolatok alapján szeretné a Szentírást megismerni...)

Nagybőjt 4. vasárnapján olvassuk Szent János evangéliumából: „Aki ellenben az igazsághoz szabja tetteit, a világosságra megy, hadd derüljön fény a tetteire, amelyeket Istenben vitt végbe.” (Jn 13,14-21)

Eddig azt hittem, hogy az igazság olyan valami, ami az emberi észhez kapcsolódik. Most olvasva Szent János sorait, kíváncsisággal tapasztalom, hogy nem állhatunk meg az igazság keresésének útján: keresni, kutatni és végül megtalálni, csak fél siker. Az igazsághoz tetteinket „szabhatjuk”, azaz a megtalált és megismert igazságot tenni kell...

Hinni valamit: szilárdan igaznak vallani azt, amit Isten kinyilatkoztatott. Így tanultuk valamikor. Isten igazmondó, nem tévedhet, nem vezet félre. Ő maga az igazság. Mondani az igazat, azt soha el nem hallgatni, az Igazságot hinni – eszünk, értelmünk dolga... de tenni az igazat, oda már az elméleteken túl az egész emberre szükség van. Nem elég igaznak tartani, annak elfogadnia Isten s azt amit Ő mond, kinyilatkoztat... Egész testemet, lényemet át kell járja az Ő szava-igazsága... At kell itatódnom, mint a vízbe mártott szivacs, Vele, szavával, Igazával – s aszerint kell cselekednem, élnem, alakulnom jobbá, igazabbá.

Hitet, hitvallást tehetek szóban így: „Hiszek egy Istenben...” – de így is: Hiszem a jó tettek igazát, szükséges valóságát, jó tetteimből felismerhető igazat. De szólanul így is: javítok, gyógyítok, együtt érezve vigasztalok... Így akkor is, ha néha tetteimmel ellent mondok annak, amit szóban vallottam, hogy lemaradtam, tetteimben késlekedő lettem. Hogy szóban elcsúsztam, előre vallottam –

majd az igazat hirdetve – bénán álltam.

Az igazságot tenni új, indító erő, néha fájdalmas tövis, de mindig új feladat, kihívás a jobbra.

Most a nagybőjt szent időben, erre figyelni mindenképp érdemes: „Mert mindenki, aki gonoszat tesz, gyűlöli a világosságot...” – mondja az Úr. Hozzátehetném: az ilyen ember nem szereti azt, ami nyilvánvaló, ami igaz. Nem szereti azt, ami mindig kiderül: az Igazságot. Jézus hogyan támasztotta alá tetteivel annak igazát, amit hirdetett?

Mindenki, aki Vele találkozott, egy csodálatos kisugárzást, erőt érzett. Ez az erő – cselekvő energia – szolgásgáza hajó gonosz lelket űz ki, megszabadít, feltámaszt, tisztít: életet, cselekszik. Minden ember fellélegzik, a görbe-béna felegyenesedik, a kitaszított otthonra talál, s az Ő asztalánál jól lakik a bűnös, a vámos, a szoldos is.

Egyszerre himni, hirdetni és tenni a megismert Igazságot, ahhoz „szabnom” tetteimet, gondolataimat és egész lényemet nekem is feladatomb!

Pál atya

(megérkezni...)

megérkezni  
partaszállni  
küszöböd előtt  
örökkévalóság

de  
nem szeretnék addig  
elkészönni  
míg nem tudtam  
mindent  
megköszönni

Pusztza Sándor  
(1911-1983)

SAJTÓHIBA NÉLKÜL  
NEM SAJTÓ A SAJTÓ

Merka János (München):

## A globalizáció veszélyei - az evangelizáció esélyei

II. rész

### b) Az Egyház globális felelőssége

Az eddig feltárt koordináták között kell az Egyháznak önmagát meghatározni és társadalmi szerepét betöltenie. Nem tehetjük meg, hogy fatalista módon védtelenül kiszolgáltatjuk magunkat a globális piacnak, mechanizmusainak és szabályainak. Épp ilyen helytelen lenne fundamentalista ellenzékbe vonulni, a globalizációt minden baj gyökerévé átkozni, és visszatérést követelni a helyileg behatárolt gazdasági rendszerhez. A kiutat szociáletikai elvek alapján kell keresnünk és ebben a vallásoknak elvitatathatatlant, meghatározó szerepük van. Józán tényfeltárást alapján világosan rá kell mutatniuk, hogy mi az, ami az ember számára hasznos, és mi az, amit feltétlenül el kell kerülnünk.

Figyelembe véve a globalizációban megnyilvánuló kizárólagos törekvéseket, egy a szegények iránti elkötelezettségre van szükség. Az Egyház tevékenységének arra kell irányulnia, „hogy a kirekesztéseket áthidalja, és a társadalmi életben való részvételt mindenkinek biztosítsa”. Kiigazításra szorul az a globalizáció, mely a jóléti növekedést a szegényebb lakossági rétegek rovására akarja elérni, és egyre több embert és régiót a vesztesek sorába utal. Az Egyháznak a kirekesztettek szócsovévé, érdekeik ügyvédjévé kell válnia, főleg azért, hogy a megoldás keresésében felelősséget vállal.

Az emberarcú globalizációnak az egész emberiség javára kell irányulnia, beleértve a jövőd nemzedékeket is. Transznacionális vállalatok nehezen tesznek eleget ennek az elvárásnak, mert nem a nemzetgazdaságot, hanem saját vállalatuk javát tartják szem előtt. Ezért egyre inkább fontosságot nyer a világméretű és nemzedékek közötti szolidaritás. II. János Pál pápa szerint „a haszon és a nyomor globalizációjával szemben a szolidaritás globalizációját kell képviselnünk”. Az egyházi segítségnyújtások mindezt idejében felismerték és eszerint működnek, bátorító példát adva másoknak.

Az Egyháznak politikai felelősségét is komolyan kell vennie, melyhez szorosan hozzátartozik a szociális tanítás. Közre kell működnie a világrend politikájának alakításában, mely megpróbálja kijavítani a globalizációs folyamat téves irányulásait. Az egész világra érvényes szerződések, intézményekre és szabályokra van szükség, melyek lehetővé teszik egy emberbarát globális gazdaság kifejlődését. Ezek a nemzetközi keretfeltételek etikai mércék után kiáltanak, melyeknek felállításában egyházunknak fontos szerepe van.

Ebben a törekvésben a szubsziaritás elve jó iránymutató lehet. Ha minden fejlődés kiindulópontja és célja az ember, akkor egy „alulról jövő fejlődésre” van szükség. Pontosan ezt szavatolja a szubsziaritás elve, amikor az egyeseket és az alárendelt társadalmi rétegeket (család, helyi közösség, szövetségek) az állam és a bürokratikus centralizmus teljhatalmától megóvjá. A jövő társadalmát úgy kell kialakítani, hogy a hátrányt szenvedők egymás közötti szolidaritása biztosítva legyen; ugyanakkor az erősek szolidaritása a gyengék érdekében szintén jelen legyen.

A hosszú távon önpusztítóknak ígérkező fogyasztói kultúrával szemben az Egyháznak fel kell emelnie szavát az önfegyelmzés és a szerénység érdekében, mely egy világméretű szociális

egyensúlyt biztosíthat. E hagyományos értékek hiányában a nélkülözhetetlen fordulat nem következhet. A szociális egység nélkül más egyetemes értékek sem valósíthatók meg, beleértve az emberi jogokat is, melyek nem csak polgári és politikai, hanem gazdasági, szociális és kulturális jogokat is jelentenek.

Lévn, hogy az Egyház a föld szinte minden kultúrájában jelen van, síkra kell szállnia a „kulturális egység a sokféleségben” megvalósításáért. Főleg azért, hogy legalábbis statisztikai értelemben az Egyház Dél felé irányítja súlypontját, sokat tehet a nyugati kultúrimerializmus leépítéséért.

### c) Egyház – mint világegyház

A globalizáció nem függetleníthető az Egyháztól. Épp ellenkezőleg, bizonyos értelemben a globalizáció az Egyház teológiai ismertetőjegye, amennyiben eredetét és küldetését tekintve magát világegyházként értelmezi. Erre alapszik missziós küldetése is. Mindez viszont azzal jár, hogy ami a globalizáció alapproblémája, – legalábbis ami szocio-kulturális oldalát illeti, – egyben az Egyház belső struktúrájának gondja is.

Érdemes tehát az Egyházat ilyen szempontból is megvizsgálni, mert évezredekre menő tapasztalatából tanulni lehet. Vonatkozik ez a megoldások keresésére és a hibák elkerülésére is.

Ezekután magától érthetődik az önkritikus kérdés: az Egyház jelenlegi állapotában mennyire lehet az emberhez méltó globalizáció példaképe, modellje? Fontos ez zavarihatósága szempontjából is, mert az Egyház képviselői csak akkor emelhetik fel meggyőzően szavukat, ha a szorgalmazott értékeket ők maguk is megvalósítani próbálják.

Mindenik világvallásnak keresnie kell az egyensúlyt az egyetemesség (univerzalizmus) és a részlegesség (partikularizmus) között.

A világegyház is feszültségben él: egyrészt fellép az egyetemesség igénye, mely sok emberre nagy vonzerővel hat; másrészt adva van a „nyugati” és a „római” peccsétellel fémjelzett központi Egyháztól való tartózkodás. Világegyház akar lenni, de ugyanakkor a helyi Egyház fölött is gyámkodni akar. Ez nem csak teológiai, ekkleziológiai, hanem kulturális probléma is. Az evangélium maga egy rész-kultúrából ered és a nyugati kultúra szárnyain terjedt el. Az apostoli zsinat, a Péter és Pál közötti összetűzés tanúsítja, hogy ez a gond már az Egyház kezdeténél jelen volt.

Az inkulturáció elméletileg megoldja ezt a problémát. A II. Vatikáni Zsinat több határozatában is fontos indítatásokat adott az evangélium inkulturációjával kapcsolatban. Ezek a megállapítások a zsinat utáni nyilatkozatokban, pl. az „Evangélium nuntiandi”-ban ismét megjelennek.

Az Egyház mint intézmény a centralizmus és a helyi egyházak függetlensége közötti feszültségtől szenved. Ez a gond a különböző kontinensek és országok esetében más-más formában jelentkezik.

A nagy nemkeresztény vallások kinőtték részlegességüket és az emberiség egészé számára felkínálják tanácsait. Olyan igazságok és válaszok birtokosainak tudják magukat, melyek minden



Borbándi Gyula (München):

## MAGYARORSZÁG EZER ÉVE

Kézírónyv német nyelven

A magyar államiság millenniuma alkalmából a múlt őszi frankfurti nemzetközi könyvvásárra a Magyar Távirati Iroda Sajtóadatbankja impozáns külsővel megjelentette magyarországi kézikönyvsorozatának német nyelvű legújabb kötetét. E sorozatot 1995-ben Szabó Iván, a Sajtóbank akkori igazgatója kezdeményezte és indította el. Az első az angol nyelvű kötet volt, tízezer példányban jelent meg és ugyanabban az évben a szép könyvek versenyében a miniszterelnök különdíjában részesült. Nagy sikert aratott, két évvel később hatezeröttszáz példányban második kiadását érte meg.

Az 1999 őszen napvilágot látott német nyelvű kötet „*Ungarn, Tausend Jahre Zeitgeschehen im Überblick, Tatsachen, Zahlen, Bilder*” címmel, tetszetős külsővel, kemény kötésben, finom papíron, fekete és színes nyomással majd 350 lapon közli a Magyarország múltjára és mai állapotára vonatkozó legfontosabb tudnivalókat. A *Molnár Éva* által nagy szakértelemmel szerkesztett kötet fejezeteit huszonnyolc tudós szerző írta. Az adatokban gazdag szövegekhez színes és fekete képek, eligazító illusztrációk, statisztikai táblázatok és térképek társulnak. A kitűnő nyomtatás a budapesti Kossuth Nyomda érdeme. Ez a kötet is, akárcsak az előző két angol kiadás példányai, máris nagy számban jutott el a német nyelvű országok állami hivatalaihoz, intézményeihez, könyvtáraihoz, egyetemeihez, főiskoláihoz, tájékoztatási médiumaihoz.

Az olvasó az egymást követő tartalmakban tömören megfogalmazott fejezetekben részletes tájékoztatást kap Magyarország földrajzáról, természeti viszonyairól, vidékeinek jellegzetességeiről, a lakosság néprajzáról, nyelvéről, a közigazgatási rendszerről, a nemzettől, mint ezer esztendő napjainkig terjedő történetéről, parlamentáris rendszeréről, az országgyűlésről, az államfőről, a kormányról, a bíróságokról, az önkormányzatokról, a pártok működéséről, a gazdasági életéről, a társadalom tagozódásáról és intézményeiről, a külpolitikáról és a nemzetközi kapcsolatok alakulásáról, az oktatás, a művelődés, a tudomány fejlődéséről, a

### Göncz Árpád az Örök Városban

A Magyar köztársaság elnöke február 21-én, hétfőn kétnapos látogatásra érkezett Olaszországba. Útjára elkísérte felesége, Göncz Zsuzsanna is. Az elnök és kísérete a repülőtérről a Római Magyar Akadémiára ment, innen indult a Vatikánba. II. János Pál mintegy *hispérces kihallgatáson* fogadta a magyar államfőt és héttagú kíséretét. A négyesemlékötzi beszélgetés a Szentatya és Göncz Árpád között szívélyes módon, angol nyelven folyt le. Másnap, kedden este a Római Magyar Akadémián Göncz Árpád megnyitotta a római magyar millénniumi programsorozatot nagyszámú meghívott vendég, olaszok és magyarok jelenlétében. A magasrangú vendégek sorában ott volt *Győri Enikő* nagykövet, *Tar Pál* szentszéki nagykövet, *Szabó Győző*, a Magyar Akadémia igazgatója, továbbá *Ternyák Csaba* érsek és *Paul Poupard* bíboros, a Kultúra Pápai Tanácsának elnöke, aki vállalta a magyar millénniumi rendezvények védnökségét.

VR/MK

Szlárdfy Zoltán (Budapest):

## SZENT GYÖRGY, HAZÁNK PATRÓNUSA

Április: Szent György hava

Az esztendő negyedik hónapját, melyben rend szerint a húsvétot ünnepeljük, régi magyar kalendáriumaink Szent György havának nevezik. A keresztény ókor vitéz vértanúja megszemélyesíti a kikelet tavasi hónapjában a Világosságnak a Sötétség fölötti győzelmét, az isteni Jóságnak a Gonoszszágon aratott diadalát. Ennek a hősi győzelemnek



A Szent Korona Szent György-képe

egyetlen forrása Krisztus önfeláldozó kereszthalála és föltámadása, amikor az Élet megtörte a Halál hatalmát. Szent Ciprián karthágói vértanú püspök, Szent György kortársa, a mártírokról írt levelében mondja: „Krisztus, mióta éretünk legyőzte a halált, mibennünk is mindig legyőzi azt.”

Őseink április 24-én a haza pártfogójaként tisztelt Szent György ünnepén így énekeltek: „*Aldjuk Szent György vitézt, aki sárkányokat emész. Az mi sárkányainkat, sok nyavalyáinkat tőlünk Szent György kergesd, lelkünk vezesd.*”

A középkortól kezdve a Tizenegyet Segítőszent közé sorolt Szent György kultusza hazánkban államalapító első szent királyunk korában kezdődött. A Legenda Maiorban olvashatjuk, hogy Szent István a pogányság ellenállását, a külső ellenség hódító hatalmát a Szent Kereszt dicsőséges jelének oltalmában, Isten Anyja, Szűz Mária segítségével, valamint az általa leginkább tisztelt katonaszentek: a pannóniai születésű Szent Márton püspök és Szent György vértanú zászlója alatt törte meg.

A magyar Szent Korona bizánci részén, az úgynevezett Corona Graeca a keleti megalomartyr zománcképe látható, melyet azért helyeztek e hatalmi jelvényre, hogy György mennyei közbenjárását biztosítsa az uralkodó számára a megvívandó harcokban. Szent István és Boldog Gizella személyes ajándéka volt Fehérvár Boldogasszony egyháza számára a koronázópalast néven ismert miseruha, amelyen Szent György vitézképmását is megtaláljuk.

A magyarok bejövetele után, talán a legkorábbi hazai szentélyek egyike a veszprémi Szent György-kápolna már a X. század végén állt. István király a bolgárok elleni hadjáratban semmiféle zsákmányra sem tartott igényt, csupán Szent György ott őrzött ereklyéit vette magához a balkáni Üszkőb ostrománál. Szent Imre herceg legendájában olvassuk, hogy tisztasági fogadalmát Vesprém legősibb egyházában tette, amely „*Krisztus legdrágább vértanújának*, Szent Györgynek volt szentelve. Itt az Árpád-kori Szent György kultusz bölcsőjének máig megmaradt küszöbén ez a felirat olvasható: *in limine non sedeto* –

azaz ne üljetek a küszöbön. Ez a figyelmeztetés a kápolna látogatottságát bizonyítja.

István király apostoli munkatársa, Gellért püspök szintén Szent György kiváló tisztelője volt. A kereszttségben az ő nevét kapta, a Csanádi Egyházmegye főpásztoraként székesegyházát Marosvárott Szent György tiszteletére szentelte. A hajdani királyi székváros, Esztergom szomszédságában lévő Szentgyörgymező prépostságát talán még Szent István alapította. A budavári Szent György-templom egykor a mai Disz téren állt. Ma a pesti pravoszláv szerb templom a hírmondója a régi Pest-Buda hajdan fénylő Szent György-kultuszának.

Anjou Károly Róbert 1326-ban alapította a Szent György-vitézek lovagrendjét (*Societas Beati Georgii*), ez az egyetlen magyar alapítású lovagrend – e sorok írója is tagja –, melynek alapcélkitűzései: az egyház védelme, a lovagi erények ápolása (vallásos lelkület, hazaszeretet, királyhűség), valamint a foglyok kiváltása, a szegények istápolása és a bajtársias érzület ápolása. **ÜE**

### A globalizáció veszélyei...

Folytatás a 4. oldalról

ember számára legalább annyira érvényesek, mint a kereszténység tanai. Hogy ez ne konfliktusokhoz, hanem gyarapodó pluralizmushoz vezessen, átfogó ökumenizmusra van szükség, melynek lényeges eleme a vallások közötti párbeszéd, és a különböző hitű emberek közötti együttműködés.

A II. Vatikáni Zsinat az Egyház viszonyát a nemkeresztény vallásokhoz a „*Nostra aetate*” nyilatkozatában, és missziós tevékenységét az „*Ad gentes*” dekrétumában fogalmazta újra. Ezekben utat nyitott egy más értelemben vett misszió felé, mely magától értetődőnek tekint más vallásokat. A valóságban még nincs elegendő teológiai és gyakorlati megoldás, mely a misszió és a párbeszéd közötti feszültséget feloldaná, (és a szinkretizmus gondját megoldaná).

„Világegyház – mint tanulékony közösség” – csak az egymástól tanulás útján tudnak az egyházi közösségek a maguk sokféleségében igazi világegyházzá válni. Ez az egymástól tanulás mindig köteve van az evangéliumhoz, az Egyház által hirdetett örömhírhez. Minden egyházi közösség feladata, hogy saját kultúrájába és társadalmába inkulturálódjék, azáltal, hogy az emberek reményeit és gondjait (GS 1), valamint kulturális gazdagságát magáévá teszi és az „evangélium fényében értelmezi” (GS 4).

A „világegyház” mint megvalósítandó feladat ezáltal egy modell, egy lehetőség az emberhez méltó globalizáció számára. Be kell ismernünk, hogy az Egyház még messze áll megvalósításra váró ideáljától, de minél inkább megvalósul egy pozitív szintézis világegyház és helyi egyház között, annál hitelt érdemlőbb lesz a krisztusi közösség, és szava, melyet a globális változás folyamatában hallat.

Folytatás következő számunkban:

**A globalizáció mint magartásbeli kihívás**

## Andechs terjeszkedik

Müncheniől délre, a Starnbergi és az Ammer tó között húzódó magaslat legmagasabb pontján emelkedik az andechsi kolostor. A 760 méter magas „mons sanctus”-on, a középkor óta szent helynek nevezett helyen épült templom ősi búcsújáró hely. A bencés szerzetesek azonban nemcsak lelki vigasszal szolgáltak, hanem gondot fordítottak a megfáradt zarándokok elhelyezésére és ellátására is. Így idővel – mai szóval élve – vendéglátóközponttá fejlődött a kolostor ékezdője.

A bencések másfelé is nagy tekintélyt szereztek szerzői tudományukkal, így nem meglepő, hogy az andechsi sörnek is messze földön jó híre van. Persze nemcsak itallal, hanem étellel is ellátták a zarándokokat és így idővel kifejlődtek azok a specialitások, amelyekért manapság egyre többen keresik fel Andechs vendéglőjét. Egy-egy nyári napon még a késő délutáni órákban is csak nehezen lehet asztalhoz jutni az ősi kolostor árnyékában húzódó – immár kerthelységgel bővített – étteremben.

A nyolc bencés szerzetes és 170 (!) világi alkalmazott évente kerekén másfélmillió vendéget lát el helyben főzött sörrel és fehérvirslivel, neme az ugyan-csak óriási forgalmat bonyolító emléktárgyüzlet portékáival. Ez ösztönözte a kolostor előljáróit arra, hogy terjeszkedni kezdjenek.

A főpróba néhány évvel ezelőtt volt: Anselm testvér München szívében, alig egy kőhajításnyira a Miasszonyunkról elnevezett hagymakupolás székesegyháztól létrehozta Andechs „fiókvendéglőjét”, amit a közönség oly gyorsan szívébe zárt, hogy manapság a bajor főváros egyik legdivatosabb sörvendéglőjének tartják számon, a szaksajtó pedig a megnyitót követő évben az „Eszendő fogadósának” nyilvánította a továbbra is szerzetesi csuhában közlekedő fiatal papot.

A siker alapján Andechsben a további terjeszkedés mellett döntöttek és tervbe vitték, hogy három havonta valamelyik német városban új sörvendéglőt nyitnak. Egyelőre Goslarban, Augsburgban és Hamburgban folynak az előkészületek. Ha a belföldi hálózat kiépítése eredménnyel jár, külföldre is exportálni szeretnék az andechsi barnasört, amiből eddig is több, mint 20 millió márka évi bevételük volt.

A terv megvalósításával kettős célt szeretnének elérni: részben újabb anyagi bevételhez juttatni a bencés rendet, részben pedig országszerte felhívni a figyelmet az egyik legrégibb bajorországi búcsújáróhelyre. Mint Anselm testvér mondja: üzenetet szeretnénk eljuttatni, abban a reményben, hogy a látogatás Andechsben mind több emberben felébreszti az érdeklődést a lelki táplálék iránt is.

Makvári György

### Térhajtás

milyen régen jártam  
legelőször itt  
tavaszló szárnyakon  
repített a hit  
oly közel volt Isten  
leüldeltem és  
úgy éreztem az is  
úlon túl kevés

Pusztai Sándor  
(1911-1983)

## Száz éve született Fekete István

Egy Somogy megyei kis faluban, Göllén látta meg a nyepilátog 1900 január 25-én. Nevével először az *Új Idők* lapjain találkoztam. Az egész család várta a postást, amikor hozta az *Új Idők*et. Milyen örömmel olvastuk a „Hajnal Badányban” c. regényét, ami itt jelent meg először folytatásban, majd ezt követte az „Emberek között”.

Fekete István hősei egyszerű falusi emberek, akik az erdők, mezők közelségében élnek, becsületesek, jók és tiszták. Az író nem tartozott a népi-írók csoportjába, nem is volt paraszt származású mint sokan hittük, írásai és a „Dr. Kovács István” c. filmje után, de úgy szerette a magyar falut és a magyar parasztságot ahogy egyetlen népi-író sem. Jól tükrözi ezt legnagyobb regénye az 1939-ben a *Királyi Magyar Egyetemi Nyomda* regény pályázatának díjnyertes műve, a „Zsellérek”. Ez a regény a kis című parasztfülből lett Dr. Zsellér Péter története mellett a magyar falu és a magyar parasztság dicsőimnusa.

1945-ben bérelt villájukat lebombázták, sok mindenük odaveszett beleértve az író kéziratait is. A színész Rajnai Gábor odaadta a családnak tágas, nagy villájának földszintjét. 1947-ben megjelent a „Gyepől nélkül” c. regénye, 1948-ban a „Tíz szál gyertya” novellás kötete. Az *Új Idők* is létezett egy ideig, de ez már nem Herczeg Ferenc lapja volt. A régi munkatársak közül sokan meghaltak, sokan elhallgattak. Fekete István is hallgatott, csak néha jelent meg egy-egy novellája az *Új Ember* katolikus lapban.

1949 tavaszán a régi embereket elbocsátották a Minisztériumokból. Fekete István is közéjük tartozott. Állása elvesztése után nehéz évek következtek. Könyveit nem adták ki, alkalmi munkából élt. Barátai beszerverték uszálykísérőnek egy terményszállító hajóra. Az ő dolga volt a termények forgatása. Később feleségével egy budai kertésznél dolgoztak napszámban. Ismét baráti segítséggel jutott tanári álláshoz a kunszentmártoni halászmester-képző iskolában. Újra elkezdett írni. Állat-regényeket írt gólyáról, vidráról, pulikutyáról. Vitte az Ifjúsági kiadóhoz, a *Magvető*höz, de mindegyiket elutasították.

Aztán mégis csak sikerült betörnie az 50-es évek irodalmába. Nevét megismer- te és írásait megszerette a kommuniztárk által nevelt ifjúság is. A 60-as években már egymásután jelentek meg könyvei nagy példányszámban.

Hetvenedik születésnapját szívbeteg- gen ünnepelte. A magyar olvasók örömeire megkapta a Munka Érdemrend Aranyfokozatát is. De ő akkor már sokkal nagyobb kitüntetést kapott: az emberek szeretetét. Fél évet élt még. (Meghalt 1970 június 23-án Budapesten.)

Halála után több könyvét kiadták, többek között a *Zsellérek*et is. De milyen *Zsellérek*ek? Ebből hiányzott mindaz, amit az író az 1919-es *kommunista diktatúra* borzalmairól írt. Amikor páncél- vonat érkezett a városba orosz tányér- sapkás katonákkal, akik önkényesen ítélkeztek és sok becsületes, főleg falusi magyar embert felakasztottak.

1998 karácsonyán otthonról kaptam egy könyvet nagyon szép kiadásban. „Az ünnep anyaga” címmel. Huszonnégy magyar író karácsonyi novelláját tartalmazza, de Fekete István nevét hiába kerestem benne. De annak örültem, hogy szülőfaluja nem felejtette el. Talay szent Istvánkor búcsú napján *szobrot állítottak emlékére*.

Rábaközi Mária (Belgium)

## Szajról szájra vidám történetek

### Blaskovics András, az erki pap

*Az erki papról igen sok anekdota van. A leg több – sajnos – vándor jóság, még francia eredetű tréfák is akadnak közöttük. De hát az már régi dolog, hogy jókedvű, elmés emberre szeretnek ráfogítani mindent ami mulatságos és ötletes, hiszen vele is megtörténhetett „volna”. Ezek hát afféle igazmondó hazugságok.*

Blaskovics, takarékos és szorgalmas gazda lévén, egy pár igen jó lóra tett szert. Egy alkalommal útja Jászényszaru községnél vitte keresztül. A csinos magyar kocsi sebesen haladt a két derék pej után, midőn egyszerre csak útját állják a helység kocsmájából éppen kifelé dülöngöző előljárók.

– Tisztelendő atyánk, Isten jó napot!... Álljon meg csak egy szóra! – kiáltotta a kupaktanács egyik érdemes és bőségesen illuminált tagja s a lovak elé állva, mestere- rileg forgatta fokosát a feje fölött. Blaskovics megállította a kocsit.

– Fogadj Isten, bírák uraimék. Bizonyosan a községházából jönnek, ahol a helység ügyeinek bölcs intézésében szorgoskodtak. Azért vagyon ilyen jó kedvük.

– Azért hát! – kiáltotta dadogva a virító képű törvénybíró.

– Hanem... nini... tisztelendő atyám, de jó két lova van most. Pedig Krisztus urunk nem járt lovon, hanem csak számon.

– Igaz biz! a Kedves okos bíró uram! – felelte Blaskovics hirtelen. – Én is azon szerettem volna járni. Kerestem is mindenütt szamarakat, de már egyet sem találtam, mert mind a fényzarusi tanácsban vannak.

Az erki pap sokat forgott Orczy József őrsi kastélyában. Az ott mulató urak egyszer évődni kezdtek vele, hogy hevenyén prédikálni nem tud, hogy beszédeit innen-onnan böngészgeti össze. Blaskovics ebben az egy dologban nem értett tréfát és fogadást ajánlott, hogy senki sem tud neki olyan képtelen és nevetséges témát adni, amelyről ő tüstént ne mondana a szent helyhez illő prédikációt.

A vitába beleavatkozott a házigazda, báró Orczy József is és Blaskovics pártjára kelvén, a maga részéről 50 aranyat ajánlott föl fogadási tételül. Elhatározták, hogy az erki pap a feladott jelmondatot a szószerken fogja találni lepecsételt levélben; ott bontja fel és olvassa hangosan, majd rögtön prédikációt mond róla.

Vasárnap az egész úri nép a templomban tödült. Az erki pap megjelent a szószerken, elmondta az evangéliumot, majd felbontva a levelet kikiáltotta ami benne állt:

– Részeg vagyok!  
Ennek utána pedig rögtön megkezdte beszédét:

– Kedves keresztény híveim! Részeg vagyok, de nem a bortól, hanem a Megváltó iránti szeretetből...

És ebből kiindulva olyan prédikációt mondott, mely pártját ritkította, az úri társaságnak pedig távra maradt a szája. Az 50 arany természetesen az övé lett.

Az őrsi kastélyban gyakran megfordult Sággy János, a dormánházi nagybirtokos is, jókedvű, mulatós úriember, ki az erki pappal szeretett évődni.

Egyszer aztán vastagabbra fordult a tréfa és Blaskovics azt mondta Ságghinak:

– Úgy mókázzék velem a tekintetes úr, hogy a prédikáló székbl fogom összehuncutozni.

– De már azt magam is szeretném hallani! – kiáltotta Sággy. – Csak aztán vigyezz, hogy a prédikáció után ki ne tekerjem a nyakadat.

– No, ha szeretné, hát meg is fogja hallani – mondta Blaskovics.

A legközelebbi vasárnapon ismét úri nép töltötte meg az őrsi templomot. Blaskovics a szószerke lépett, hatalmas prédikációt kezdett az utolsó ítéletről. Az előkelő társaság, soraiban Sággy János is, feszült figyelemmel várakozott, mikor következnek már a javva.

Egyszer csak Blaskovics így folytatta:

– Magam is azon hitben vagyok, kedves keresztény híveim, hogy az Úristen már nem sokára reánk fogja bocsátani a rettenetes utolsó ítéletet, annyira megrontották már ezt a nyomorúságos világot az emberek ravasz Sággy, betyár Sággy, huncut Sággy, gonosz Sággy, akasztófáraló Sággy – minden szó végén erősen hangsúlyozván a végső szótagot, miközben kezével folyvást Sággy felé gesztikulált.

Az úri társaság jót mulatott és Sággy uramnak jó képpel kellett a díszes titulusokat végighallgatnia.

– Átkozott papja! – mondta a prédikáció végeztével és Blaskovics vállalt barátságosan megveregette így folytatta: Mégsem hittem, hogy ilyen nagy kópé vagy. Ne félj, nem tekerem ki a nyakadat. Jer, igyuk meg a barátságpoharat. De aztán többé ki ne prédikálj!

Blaskovics András 1825-ben halt meg, hetvenhat éves korában. Sokan azt hiszik, hogy ő csinálta magának ezt a híres sírfeliratot:

Itt nyugszom én. Olvasod te.  
Olvasnám én. Nyugodnál te.

Válogatta Ramsay Győző

### Segítsünk!

Kisújszállás katolikus hívei szeretnék templomuk és plébániájuk felújítását befejezni, ehhez segítséget kérnek. A padlózat, fűtés, falak vakolása-festése, tatatározása serény kezekkel menne, de a kevés lélekszámú filia nem tud anyagot venni. Az önkormányzat sem segít. Segítségeteket Isten fizesse meg! Adományok küldhetők: „Fegyvernek és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet Kisújszállás”. 11500119-10001239. Az átutaláson kérjük feltüntetni: A Kisújszállási Római Katolikus Egyház javára. Hálás köszönet: Galsi János plb., Hegedűs Endre, az Egyháztanács elnöke.

Kisújszállás, 2000 február.



## AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

### AUSZTRIA

#### BÉCS

**Halottaink: Herceg dr. Esterházy László,** 2000 január 5-én nemes lelkét visszaadta Teremtőjének. 95 éves korában érte a halál. Többszázán vettek tőle búcsút a Kismarton-Eisenstadt-i ferencsek templomában. A szentmisét és a temetési szertartást dr. Paul Iby, burgenlandi megyéspüspök végezte. Családja, rokonai, ismerősei egyöntetűen jószágáról emlegetik és zárják szívükbe emlékét.

**Horváth Jenő,** életének 83. évében rövid betegség után a szentségekkel megerősítve meghalt.

**Takács Gizella,** életének 72. évében hosszadalmas betegeskedés után február 29-én elhunyt. Sokat foglalkoztatta az a gondolat, hogyan is lesz az, ha majd eljutok az Úrhoz? – Most már bizonyára tudja.

Nyugodjanak Krisztus békéjében!

### FRANCIAORSZÁG

#### PÁRISZ

**Keresztelések: Juttau Clarisse Eszter Mathilde,** J. Sylvani Antoine Arnaud és Csász Enikő Katalin kislánya. 1999. december 19. és **Couture Guy Zoltán Ákos,** C. Stephane és Kródy Katalin kislánya, 2000. január 15-én.

**Halottaink: Klabuzi Julienne,** 1999 augusztus; **Soeur Vulcsik Julienne,** 1999 október 6-án; **Boros Sándor,** Bry sur Marne-ban, 1999. november 8-án; **Bíró Etienne,** Cannes-ben, 1999. november 11-én. **Vándory Margit,** St.Pierre du Perray, 1999. november 17; **Soprony Adalbert,** Nogent, 1999. december 09. **Carapance-Haba Piroska Anna,** Nelly sur Seine, 1999. december 22-én; **Horváth János,** Boulogne, 1999. december 22; **Tóth József,** 2000. februárjában. **Uram, adj örök nyugodalmat – és az örök világhosszág fényeskedjék nekik!**

### NÉMETORSZÁG

#### ESSEN

#### Köszönöt

Magam és testvéreim nevében hálásan köszönöm mindazoknak, akik édesanyámnak, **ö.zv. Major Jánosné** szül. **Handrik Ágnes** halála alkalmával részvétüket fejezték ki. Köszönjük az imákat és a koporsóra küldött virágokat. Édesanyámnak, akit közületek is többen ismertek, mindig szeretettel beszélt pap fia németországi hiveiről. Szép hosszú élettel áldotta meg Isten – tizenhárom nappal 103-ik születésnapja előtt, 2000 január 7-én csendesen elszenderült az Úrban. Zalaegerszegen a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Major Márk.

**Halálozás:** 2000 Január 10-én meghalt **ö.zv. Horváth István** Vlyunben. Élt 75 évet. Gyászolja leánya, Katalin; veje, Friedhelm és unokája Sascha. Pastor Beuren vlyuni plébános temette január 13-án.

Nyugodjék békében!

### S V Á J C

#### BÉRN

**Halottaink: Tapsony Béla** karácsony hetében hirtelen halt meg. Urnáját a bümplizi közös sírban helyezték el. A hányatott életű férfi élete utolsó éveiben többször látogatta Bernben a magyar szentmisét.

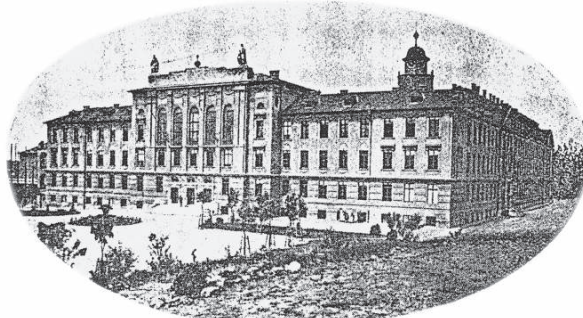
**Bär-Dorfner Irma** még az első világháború utáni gyereknyaraltatási akció keretében jött Svájcba. Úgyes szabónőként az 1956-os magyar nőket is tanította varni. Ostermündingen lakott. Idősebb korában ment férjhez a megözvegyült Albert Bärhez. Megözvegyülve nagylelkűen támogatta az otthoni magyarokat és a Berni Magyar Katolikus Missziót is. Utolsó éveit a Viktóriaheimben töltötte. Urnáját férje sírjában, a Schosshaldenfriedhofban helyezték örök nyugalomra;

## Újrakezdésekben megerősödvé

Az Életünk 1999. szeptemberi számában egy rövid tájékoztatót közöltünk: „Szerzetesi Iskolák Magyarországon” címmel. „Szeretném felhívni a cikkben megnevezett Kállay Emil úr figyelmét arra – írja egy premontrei öregdiák olvasónk Budapestről, – hogy 1992 óta Gödöllőn egy 8 osztályos premontrei gimnázium is működik, ahol az idén júniusban lesz az első érettségi vizsga.” –

1945.szeptemberében mégis a már visszaszerezett rendházi szárnyban nyitottuk meg a tanévet, miután heteken át kihordtuk a szemetet, a vakolat- és üveg-törmelék, és bútorroncsokból padokat és székeket távolítottuk össze, hogy le tudjuk ültetni diákjainkat.

1948.júniusában, az iskolaév végén államosították gimnáziumunkat és kon-



A gödöllői régi Premontrei Gimnázium. Az épületben ma Agráregyetem működik. Ennek közelében épült az új gimnázium.

Az általunk forrásként megnevezett Kállay Emil úr egyébként az egyházi Iskolafenntartó, Szerzeteselőjárók Konferenciájának elnöke, a kegyestanítórend (piarista) magyarországi tartományfőnöke, őt idéztük. Mindenesetre köszönjük olvasónk helyreigazító kiegészítését és a küldött vonatkozó másolatokat, közülük szívesen közöljük a gimnáziumról szóló rövid iskolatörténetet *Fényi Ottó* ny. perjel, volt iskolaigazgató, a gödöllői *Premontrei Öregdiákok Egyesülete* elnökének tollából.

1923.január 17-én a román hatóságok bezárták a nagyváradi premontrei gimnáziumot, amely az 1920/21. tanévben 13 osztályú volt, három első osztályal és nyolcszázal több tanulóval. Rozsnyói és kassai gimnáziumainkat a csehszlovák kormány már előbb, 1919 őszén megszüntette.

1923. szeptember 25-én *Horthy Miklós* kormányzó jelenlétében lerakták az új gödöllői premontrei gimnázium alapkövét, és már 1924. szeptember 21-én az alapító *Takács Menyhért* jászóvári prépost megáldotta és megnyitotta két első és két második osztállyal, 180 diákkal az új iskolát.

1945.január 16.-án zsákkal a hátukon, táskával a kezükben elhagyni kényszerültünk drótkerítéssel körülfűrt intézetünk, mert a fővároszt ostromoló szovjet hadsereg fogolytábornak foglalta le.

**Hauser Tibor** pilótaévei után textil szakértőként dolgozott. 1956-os menekülése után is Wynauban. 1967-ben megözvegyült. Ekkor láttam először Svájcban az ő házának ablakos bejáratánál szép színes Kossuth címert. Etelka lányát egy ideig egyedül nevelte, majd feleségül vette Pogány Juditot. Igen boldog házasságban éltek. Engem is mindig nagy szeretettel fogadtak. A hosszú ideje szívbeteg embernek váratlanul megállt a szíve. Február 1-én helyezték örök nyugalomra a wynai temetőben.

Az örök világhosszág fényeskedjék nekik!

A „DOBÓ KATALIN”-ban Pesten 1950-ben érettségiztetek keressen pesti találkozóra május 26-ra. **Edith Lovas,** 4090 Via Mirada, Sarasota, FL.34238, USA. Telefon: 941-923-0444

viktusunkat, amelyeket két éves küszködéssel tettünk újra használhatóvá és pótoltuk a fogolytábor idején teljesen elpusztított berendezését. 1950 június 10.-nek éjjelén pedig a rendház épületéből teherautóba tuszkolva telepítették ki öregjeinket, köztük a gödöllői gimnázium első igazgatóját, a 79 éves *Stuhlmann Patrik*-ot.

1958-ban az elvett Fácánosi temető pótlására premontrei parcellát nyitottunk a városi temetőben, hogy az elűldözöttek halottan mégis viszatérhesenek! Elsőként, 1959. augusztus 27-én kedves cserkészparancsnokunkat, Szopek Lóránt bocsátottuk itt el, később exumáltan ide hoztuk haza a többi idegenben elhunytat is.

Ezeket a temetéseken, meg az érettségi találkozókon formálódott ki a rend tagjainak és öreg diákjainak az a cselekvésre kész együttese, amely 1992. szeptemberében 44 év után újra meg tudta nyitni a gödöllői premontrei gimnáziumot és fel tudta építeni a Fácán soron a premontrei kápolnát, amelyet idén május 31.-én, Pünkösöd másodnapjának délutánján fog megáldani *Keszthelyi Ferenc* váci megyéspüspök úr. Erre a szép ünepségre és a június 6.-i Szent-Norbort-napi találkozóra hív meg benneteket szeretettel!

Fényi Ottó

(Gödöllő, 1993. húsvétján)

## KIS HIREK

### Katolikusok tevékenysége Egyiptomban

A Szentatya egyiptomi látogatása kapcsán néhány beszédes adat: Egyiptom csaknem 66 millió lakosából a katolikusok száma 222 ezer. Lelki gondozásukat 15 püspök, 445 pap végzi. Szerzetesnők 1222-en vannak. Papi hivatásra 111-en készülnek. A katolikus egyház által vezetett 355 elemi iskolában 105 ezer tanuló jár, a 69 középiskolában 16 ezer 900 diák tanul, míg a három felsőoktatási intézményben 119 a hallgatók száma. Az egyház 13 kórházat, 106 rendelőtintézetet, 20 időotthont és 43 árvaházat működtet. Az ország legnagyobb számú katolikus közösségét a kopt katolikusok alkotják. Számuk ma 197 ezer, közülük 10 ezren diaszporában élnek. A Szentszék 1824-ben hozta létre a katolikus kopt patriarchátust. A koptokon kívül Egyiptom földjén még kiszámoz egyeb katolikus közösségek élnek: örmények, maroniták, szírek, kaldeusok, melkiták. A latin szertartású hívek száma 6500. *VR/MK*

### Szent Margit emléktábla Dalmáciában?

Árpádházi Szent Margitról, IV. Béla király leányáról ünnepi szentmisén emlékeztek meg a Spalato (mai nevén Split) és környékén élő magyarok a spalatói kolostortemplomban. A Dalmáciában élő magyarok már jó ideje szorgalmazták – talán a mostani jubileum évben sikerül – , hogy a Spalatótól 25 km. re lévő *klisszai* sziklavárban emléktáblával jelöljék meg Szent Margit születési helyét. Mint tudjuk, a tatárjárásor IV. Béla király a dalmáciai Trau-várába, illetve Klisszába menekült s az ott született leányukat, Margitot Istennek ajánlották fel váltságdíjjal, hogy Magyarország megszabaduljon a tatár-inváziótól. Szenté avatására 700 évet kellett várni, míg XII. Pius pápa a második világháború idején, 1943 július 23-án a szentek sorába iktatta. Az emléktábla ügyet Zágráb támogatta, néhány helyi politikus azonban ellenzi, hogy a horvát, esetleg latin szöveg mellett magyar felirat is legyen. *MK*

### Hirdetések

Folytatás a 8. oldalról

**Eladó Budapesten** a Gellért-hegy budai lábánál egy két szobás-hallos, öszkonfortos, két évvel ezelőtt felújított, 88,7 nm-es lakás loggiával, garázzsal és pincével. Ár: 180.000,- DM. **Ugyancsak eladó** egy nagy, falusi ház Mezőkövesd és a Zsory-fürdő közelében 60.000,-DM ért. Érdeklődni lehet este: Tel.: **(H) 00 36-36-492-651** vagy **0036-1-466-0420** sz.alatt.

**Zamárdiban,** önállóan álló felújított családi ház kiadó. 40 m<sup>2</sup>-es lakó- és ebédlő, 2 hálószoba, konyha és fürdőszobával. A vízparttól 200 m. teniszpálya 100 m. (D) 0228-332121 ill. fax: -0228-636534. Este: 0228-256527.

**35 éves független zongoratanárnő** Kasselből keresi intelligens férfi ismeretségét komoly szándékkal. Szívesen sportolok, kirándulok, táncolok. Jellege: „Komoly szándékkal”.

**Eladó Nagyváradon** (Románia) a központban egy két szobás, 55 nm-es blokklakás téglapépület. Érdeklődni: Tel.: (D) 711/63 26 15. Balla Anna, 70193 Stuttgart, Gutbrotsr. 25.

**Dunakanyarban Bőrszónyigeten** 300 □-ös erdős telek 26 nm-es hálzá eladó. Irányár: 10.000 DM. Cím: Demén Hozza, H-1201 Bp., Wesselényi u. 55/a. Telefon: 0036-1-283-6348 (lakás) vagy 0036-1-338-2961 (munkahely).

Társat keresnek hölgyek és urak 18-80 éves korig. H-1074 Budapest Csengery u.23. Telefon: 00-36/1/341-59-55.

Gyors, kényelmes utazást biztosít **HB Express Nonstop München-Budapest!** Indulási időpont: Budapestről csütörtök és vasárnap: 18.30-tól; Münchenből Pénteken és hétfőn: 18.30-tól. Éjjel-nappal hívható telefonszámok Budapesten: 318-259 v. Mobil: 0630 264-5331; Külföldről: 0036-1-3318-259 v. Mobil: 0036-30264-5331

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött kéziratokon.

## HIRDETÉSEK

**BUDAI, 3 SZOBA-HALLOS,** 105 m<sup>2</sup>-es, cirkofűtéses, teljesen felújított és vadonat új bútorokkal berendezett, 4. emeleti, liftes, balkonos Boescai utcai lakás (Parabol-TV) azonnali beköltözéssel eladó. Irányár: 155.000 DM. Telefon: (D) -89-3086257 este 20 óra után.

**Személy és áru fuvarozás Magyarországra.** Elfogadható áron, meg egyezés szerint, házról-házig. Telefon: D-0049-07034-62580.

**Budán közel a várhoz és a metróhoz,** modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (CH) 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34.

**Budai kertes villában** újonnan kialakított kétszobás ill. másfél szobás, bútorozott komfortos lakások kiadóak 40 DM/lakás, naponta. Parkolás zárt kertben. Tel.: 00-36 12 02 30 25.

**ERDÉLYBE utazás luxus-kisbusszal** kívánat helyiségekbe. Ideális nyugdíjasoknak és utazóknak sok csomaggal. Utazás Bükkre, Hévíz-vagy Budapestre. München: (D) Telefon/Fax: 089/699 98 5, 089/6705618 vagy 0172/8425288.

**Eladó Sopron mellett, Kopházán** a Balffy Szanatóriumtól és a Termál fürdőtől 2 km-re kétszobás összkomfortos, központi fűtés (gáz, víz, villany, telefon) csinos kis lakás kb. 50 nm lakóterület, 3000 nm szőlősített telekkel. Irányár: 95 000 DM. Telefon: (H) - 99 / 357-553.

**STUTTGART mellett élő,** 157/60/54 éves, nem dohányzó, zenét kedvelő, harmonikus kapcsolatra vágyó hölgy ösztöne intelligens társat keres „Együtt minden szebb” jelígre.

**18 hektár szántóföld eladó** a 85-ös országútánál. Szőlő gyümölcsös és ipari területnek alkalmas. Irányár: 4,-DM/m<sup>2</sup>/Tel./fax:(D)0751/ 62937. (Kapuvár közelében) ház csere is megoldható!

**HARKÁNYHOZ** 20-km-re, a bortermelő Villányban 3 szobás, konyha, fürdő, éléskamrás ház, préházal, pincével, melléképülettel 270 nm udvarral eladó. Irányár: 40 000 DM. Érdeklődni: Kuty:(D) 073 35/6961

**MAGYAR KUTYÁK** című képes ismeretterjesztő és irodalmi kiadvány. Kötve 32., füzve 22.-, olcsó kiadásban 17.-. Megrendelhető a szerzőnél: Buzády Tibor, 80796 München, Tengstr. 35. Telefon: 089/27 11976. (A német és az angol kiadás is előjegyezhető már 32.- és 22.- DM áron). Gyönyörű ajándék!

**Dr. Schulte – Dr. Frohinde, ügyvédi tanácsadás** minden jogi kérdésben.  
**Schwarz Annemarie,** hites tolmács és fordító német / magyar nyelven.  
Tel.: 0211/44 22 40, Fax: 0211/44 28 16

Megjelent!  
**Szent Márton püspök élete**  
dr. Szabó József új videofilmje,  
**Márton, Krisztus Katonája**  
30 perc VHS-PAL  
Ára 25,- DM  
Megrendelhető kiadóhivatalunknál.

**A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött írásokon, leveleken.**

## HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket és átutalásokat postacsek-kontóinkra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München – Sonderkonto:Postbank München, Konto-Nr.: 606 50-803, BLZ 700 100 80.

**„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten**  
Kreitmayrstr. 26 – 80335 München  
Telefon: (089) 1 29 63 93.

	DM
Badaconyi Sürkebarát	7,80
Debrői Hárslevél	6,80
Etyeki Chardonnay	8,80
Villányi Rosé, Kékportó	8,80
Villányi Kékfrankos	9,80
Villányi Cabernet	10,80
Egri Bikavér	7,50
Tokaji Szamorodni	12,50
Tokaji Asszú 3 puttonyos	16,50
Tokaji Asszú 4 puttonyos	20,—
Kecskeméti barackpálinka	29,—
Unikum	29,—
Egri cseresznyepálinka	25,50
Diólikőr	0,5 liter 14,50
Címeres barackpálinka	33,—
Sárgabarack-, Málnalikőr	0,5 liter 13,50
Tarhonya, kocka, laskatésztá 1 kg	7,—
Májás-, véres hurka, disznósajt	13,—
Tokaszalonna	15,—
Füstöltzalonna	12,—
Friss kolbász	15,—
Házi kolbász	17,—
Téliszalámi	33,—
Szegedi szalámi	30,—
Csabai, Gyulai	27,—

**BEATRIX PANZIÓ** H-1021 Budapest, Szeher út 3. Tel./Fax: 0036-1-3943-730 és telefon 0036-1-2750-550. Szeretettel várjuk családias panzióinkban, zöldövezetben, de közel a centrumhoz. Szállodai színvonal – zárt autóparkoló.

**MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTEKÉBEN!**  
Olcso áron raktárról – kérje árlístant!  
JOSEF UDVARHELYI, Tel.: (0911) 4 72 01 50.  
KEPLERSTR. 2, D-90478 NÜRNBERG

**Eladó Balatonmáriafürdő központjában** a víz parttól ca. 50 m-re kétszintes ikernyaraló fele 2340 m<sup>2</sup> telken, 70 nm-es lakóterülettel. Irányár: 63.000 DM. Telefon: 0036/72/3344-166.

**BUDAPEST, V. ker.** Országház, és Akadémia közötti dunaparti házban eladó egy teljesen felújított, igényes 44nm-es (nem leválasztott) lakás csodálatos körpanorámával (Lánchid, Vár, Bástya stb.). Irányár DM 135.000,-. Tel. 0041 62 891 33 55.

**Fűrészgártelep** 20 km Bajától betegségek miatt eladó vagy kibérelhető. Az üzem működő képes. Tel.:D-(0)8095/432; Fax: (0)8095-2217.

**Budapestben, az Andrássy úton,** az operánál felújított, csendes, másfél szobás lakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (D) 0049/89/937888

**Augsburgban élő,** 56 éves, csinos, vidám természetű, zenét és táncot kedvelő hölgy, melegsívű, józanéletű, intelligens férfi barátságát keresi. Fényképes levelet a kiadóban „Május” jelígre várók.

**Kölcsönt keresek -200.000 DM.**  
8% kamatot és 2% törlesztőt fizetek.  
Földbirtok van.  
Telefon: (D) 08095-432 / Fax: 08095/2217.

**Eladó Pötrétén** (Zala m.), Gyógyfürdőkhöz, a Balatonhoz közel, 1400 m<sup>2</sup>-es telken 78m<sup>2</sup>-es teljesen felújított téglaház. Víz, villany, telefon van, gázcsanak az udvarban. Irányár: DM 30.000.  
**Ugyanitt 700 m<sup>2</sup>-es szőlő,** préházal, boltívcs pincével, 700 m<sup>2</sup>-es termő gyümölcsösrel és 4.500 m<sup>2</sup>-es szántóval. Irányár: DM 5.000  
Együtt megvásárlás esetén árkedvezmény! Érdeklődni: a 0041-76-3900571 telefonszámon.

**Németországba visszatelepülni készülő,** idős, egészséges, 174/70kg, csak német állampolgár, márkanyugdíjas, szép budai örökklással, gyermektelen (ugyan az vagyok), karcsú, vallásos értelmiség asszonyt keres –korhatár 60 év-csak németországban lakót. Választ, „Társasház” jelígre telefonszámmal a kiadóba kérék.

**Olvasóink figyelmébe:**  
Kérjük tisztelt és kedves olvasóinkat, hogy az „Életünk” lemondását ott kezdeményezzék ahonnan újságunkat kapják!

● **HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!** ●  
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

## MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK

Kedves Olvasóink, időnként közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet a szentmise helye és ideje után.

**ANGLIA**  
London: Rev. Mgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE,  
Telefon: 0044/81/992 20 54

**AUSZTRIA**  
Bécs: Ft. Hegyi György, Ung.Röm.Kath. Seelsorgeamt, Döblgasse 2/30b, A-1070 Wien,  
Telefon: 0043/1/526 49 72

**Pázmány, Rector Veres Árpád,** Szentmise: minden Szombat este 18.00.A-1090 Wien, Boltzmann-gasse 14, Telefon: 0043-1-317-36-56,  
**Burgenland/Alsóórtó:** Pfarramt Unterwart, Ft. Dr. Galambos Ireneus OSB,  
Telefon: 0043/ 33/527 108

**Grác:** Szentmise minden vasárnap d.e. 10 óra körül Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kircheben, Schönau Gürtel 41, Ugr. Mihály gondok,  
Tel.:0043/316/68 35 08;

**Linz:** Misézohelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str.6., A-4020 Linz,  
Tel.:0043/732/342-568

**BELGIUM**  
**Brüsszel:** Ft.. Gödölle Márton, Mission Catholique Hongroise, rue de l'Arbre Benit 123, B-1050 Bruxelles/XL/  
Telefon/fax: 0032/2/64 85 336,

**Liege/Luxemburg:** Ft. Dobai Sándor főlelkész, Amonier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, Telefon: 0032/ 4/22 33 910

## ÚJONNAN MEGJELENT MAGYAR DALOK!

Adi Pop: „**VÉRZŐ HAZÁDBÓL**” címmel, 56-os magyarok számára készült CD, minden idegenben élő magyarnak csodálatos élmény. Meghallgatása során a hallgatóság felelevenedik a forradalom, az azt követő menekülés, az új hazra, a honvágy. És az eredmény is ma napig, „Mindegy, hogy mire vitted- és hová haladtál, a végén mégis csak magyar maradtál”. Biztos vagyok benne, hogy ezek a dalokból merített szívhez szóló, mely érzelmekkel feltöltött dalok, mint „**A FORRADALMÁR HALÁLA**”, a „**VÉRZŐ HAZÁBÓL**” vagy „**A JÖVŐ GYERMEKE**” egy jó magyar szemébe kialsja még a könnyet is. 20,- DM borítékban, azonnal küldjük a CD-t.

**UNGAROBLESUS MUSIK VERLAG:**  
Éva Jági, Friedberg Str. 8,  
CH-3380 WANGEN an der AARE

**SZEMÉLYES HOROSZKÓPIÁT** tudományosan kidolgozva, de érthető nyelven fogalmazva, (csak a születési hely, születésnap és a születés pontos időpontja szükséges) elkészíti Magyar Gézáné, H-9023 Győr, Ifjúság-krt. 34, X.e. 59. a,  
Telefon: (H) 0036/96/41 00 76.

**Jugoszláviában,** Vajdaság területén, Temerin központjában 10x10 nm-es alap-területtel, téglából készült épület, üzlet-helységgel, melléképülettel, telefonos ház eladó.Érdekl.: telefon (H) 0036-30-9953 292.

**22 éves, magyar lány** vállal babysitter, au-pair vagy háztartásbeli munkát – esetleg idős ember ápolását, gondozását – magyar családnál. Tel./fax: (D) 89/608 55 559 vagy Mobil: 0171/7344158. Kovács Kornélia Ottobrunn.

**Független nő, 59 éves,** 160/60, rendezett anyagiakkal hozzá illő, káros szenvedélytől mentes társat keres házasság céljából. Fényképes levelet „Tengerpart” jelígre a kiadóba.

**Budapestben élő orvosnő,** 168 cm magas, 49 éves keresi korbán hozzáillő, katolikus, jellemes, vidám férfi ismeretségét. Jelige „Tavaszi találkozás” a kiadóba.

**Balatonfenyvesen,** vízközelí igényesen berendezett, töléstitelt iker villa – teljesen szeparált – fele, ca. 95m<sup>2</sup>-er lakóterület, 374 m<sup>2</sup> parkosított telekkel, betegség miatt eladó. Irányár DM 100.000,- ☎: (H) +1/3559-169.

**Balaton nyaraló,** nyugodt környezetben szép nagy ház kerttel. Érekl.:(D) 089-1576872

**Felújításra szoruló penzió**  
Zamárdiban (Siófoki út 73.) eladó.  
534 nm Alapterület, 908 nm építmény,  
48 férőhely, bár, presszó, étterem, konyha, berendezés nélkül 39 mill.Ft.  
Érkl.: telefon (H)-30/94-27-930. (Szalai)

**Református istentisztelet Münchenben a hó. minden 2. és 4. vasárnapján, 11 órakor,**  
Reisinger Str. 11

## ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Magyar Katolikus Főlelkészeg  
Landwehrstr. 66 • 80336 München  
Telefon: (089) 5 32 82 88

Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47  
(Ungarische Delegatur)

Felölés kiadó:  
a Magyar Katolikus Főlelkészeg  
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc  
Felölés szerkesztő Fejős Ottó  
A szerkesztőbizottság tagjai:  
dr. Frank Miklós, Ramsay Gyözö,  
Szamosi József (olvasó és tördelő  
szerkesztő) és Vincze András.

Redaktion und Herausgeber:  
Ungarische Katholische Delegatur  
Landwehrstr. 66 • D-80336 München  
Telefon: (089) 5 32 82 88

Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47  
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc  
Verantw. Redakteur: Ottó Fejős  
Abonnement: DM 30,— pro Jahr und  
nach Übersee mit Luftpost DM 45,—

**ELŐFIZETÉS:**  
Az életünket a helyi magyar lelkesek terjesztik,  
ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!  
Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar  
lelkész,

oda a kiadóhivatal küldi az újságot.  
1 példány ára: 3,00 DM

Előfizetési ár egy évre DM 30,—  
vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúrra légipostával DM 45,—  
Lapzárta minden hónap 10-én.

Hirdetéseket csak 10 nap fogadunk el.  
Postbank München:

Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80

Katholische Ungarseelsorge,  
Sonderkonto „Életünk”,

Erschienen 11 mal im Jahr.  
Satz: GRAPHOS GmbH

Gutmamnstr. 14 A, 80995 München  
Tel. (0 89) 55 34 44

Druck: AMPER DRUCK GmbH  
WERBE-DRUCK Verlag Hammerand GmbH

Hasenheide 11, 82256 Fürstenfeldbruck  
Tel. (0 81 41) 61 01 20

Fax (0 81 41) 60 01 28

## EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságot előfizetését kérjük az „Életünk” müncheni postabank számlájára befizetni.  
A szerkesztőség

## HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak 1996 január 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés	DM
ára soronként (kb. 40 betű)	7,—
Jelige portóval	7,—
Külföldi kívánságokat esetenként áruznak	
Üzleti-, nyereséges hirdetések soronként	10,—
nagybetűs (kétsoros) sor	20,—
kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Egymásutáni háromszori hirdetés esetén	10 % kedvezmény
Egymásutáni hatszori hirdetés esetén	20 % kedvezmény
Egy évi hirdetés esetén	25 % kedvezmény.
Hirdetések határideje minden hónap 10-e, b e f i z e t v e !	

## AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Kérjük előfizetőinket, hogy a befizetési díj összegét US 45,— értékben a Münchenbe, a szerkesztőség címére küldjék.  
Előfizetési díj egy évre 17,— US \$ + 13,— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből postázuk.

Beilagenhinweis: Zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.  
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

## MAGYARORSZÁGI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizethető Magyarországon az OTP Bank Budapest VIII. ker. Közeti fiók: 11773085-07063558, t.a. 973080706355 számú kontójára, Fejős Ottó néven. Évi előfizetés híveinek: 2000. Ft.; lelkeseknek öt intenciós testimonium a kiadóhivatal címére.  
Kérjük, a befizetésnél NEVÉT feltüntetni sziveskedjék, különben a kontón csak az összeg jelenik meg.